

Charter Club

TILAUSAJOKULJETTAJAT RY:N JÄSENLEHTI

4/2010

Hugo Osula ja Mootor Grupp:

Tasokkaasti Lux Expressillä

Erikoisreportaasi Virosta

TÄYDEN PALVELUN LINNATUULI YÖTÄ PÄIVÄÄ – JOKA PÄIVÄ.

Tankkaa kerralla sekä autosi että kauppakassisi. Täyden palvelun pysähdyspaikka Linnatuuli on maanteiden mukavin taukopaikka.

Motorest-ravintola tarjoaa herkut niin pienelle kuin suuremmallekin matkalaiselle. Hyödynnä kuukausittain vaihtuva edullinen vaihtoehto tai valitse oma suosikkisi À la carten uudistuneelta listalta. Pikaisemman nälän sammutat Carrolsin mehevillä hampurilaisilla.

K-marketin laajoista valikoimista löydät eväät niin kotiin, matkalle kuin mökillekin.

Laadukkaat Pirkka-tuotteet, tuore leipä, hedelmät ja vihannekset - kaikki meiltä ja taatusti tuoreena.

Ja tämä kaikki joka päivä aamusta yömyöhään!

Poikkea Linnatuuleen ja hyödynnä aukioloaikamme ja monipuoliset palvelumme!

Tervetuloa!

Janakkala Linnatuuli
Helsingintie 1426 • 12400 Tervakoski •
puh. 03-630 4220 • 040-585 8956

Avoinna 24 h
A-oikeudet • Taukopaikka kuljettajille
K-market ark. 6.30-24.00, la 8.00-24.00

KOE KEMIN HELMET SAMALLA KERTAA!

Kemin LumiLinna on lumiarkkitehtuurinen taidonnäyte ja paikallisten rakentajiensa ylpeydenaihe. LumiLinnan vuosittain vaihtuva teema takaa ainutlaatuisia elämyksiä niin lapsille kuin aikuisillekin. Arktisemmän elämyksen hakijoille suosittelemme yötä LumiHotellissa! Aivan LumiLinnan vierestä löydät Jalokivigallerian, jossa pääset ihailemaan mm. Suomen kuninkaan kruunua sekä Englannin kuningattaren kruunun jäljennöstä. Jänkälä, vanhanajan herraskartano puolestaan tarjoaa ainutlaatuiset puitteet päivän lounaalle tai päivälliselle.

Elämyspäivä Kemissä odottaa Sinua, tule mukaan!

LUMI LINNA
SNOWCASTLE

LumiLinna-kausi 30.1.-8.4. klo 10-19

KEMIN
JALOKIVI
Galleria I

Avoinna ympäri vuoden

Jänkälä
JUHLAHUONEISTO

Avoinna tilauksesta

Koulutuksella todellisia tuloksia myös elämää varten

Ammattipätevyyskoulutukset ovat monissa yrityksissä hyvässä vauhdissa ja varmasti monissa taloissa on vielä kirittävää, jotta ehditään ohjelma saada läpi ennen vuotta 2013. Yrityksessämme ohjelma etenee aikataulussaan ja olemme opiskelleet jo 3 päivää. Pian NOSTE-ryhmä kokoontuu opintopäivän merkeissä ja sen jälkeen on yhtä vaille valmista.

Aiheet ovat olleet mielenkiintoisia ja ajatuksia herättäviä. Meidän kouluttajamme osaa esittää asiat positiivisessa hengessä ja samalla ajatuksia herättävällä tavalla. Viimeksi oli aiheena taloudellinen ajo ja työterveysasiat. Taloudellinen ajotapa tuo mukanaan laatua, turvallisuutta ja kustannussäästöjä. Hyvin pienistäkin puroista kastaa yllättävän iso virta ja keinot ovat parhaimmillaan hyvin yksinkertaisia. Pitää vain oivaltaa asia muokata ajotapaa oikeaan suuntaan.

Toinen aihe oli työergonomia, oikea ruokavalio ja aiemmin tehdyn työterveyskyselyn tulokset suhteessa terveysriskeihin. Viesti oli kieltämättä melko karua kuultavaa. Keskipartalolihavuus ja sitä kautta diabetes on kintereillämme. Positiivinen tieto oli, että 2-tyypin diabeteksen voi välttää miltei kokonaan elämäntapamuutoksella ja näin saada paljon terveitä vuosia lisää. Toisille se tarkoittaa rankkaa muutosta ja toisille taas pientä hienosäätöä ruokavalioon. Allekirjoittaneelle taitaisi vielä riittää oikeat valinnat buffet-pöydässä ja liikunnan lisääminen.

Koulutuspäivän jälkeen seuraavan työmatkan ateriat menivät miltei poskelleen. Aamiainen oli hyvä puuroineen ja vitamiinimehuineen, lounaan aikoihin pul-

lahahvit, iltapäivällä iso lihis nakeilla ja juustolla kahvin kera, päivällinen hoitui isolla kebab-annoksella. Onneksi tiesin toimineeni väärin ja tapahtunut harmitti asiaan kuuluvalla tavalla. Seuraava päivä sujuikin jo paremmin.

Työssämme on pari ongelmaa: Meillä on miltei aina lauantai tai sunnuntai eli ryhmä on viihteellä ja me ruokailemme heidän mukanaan, pitopöydät notkuvat. Toinen ongelma on se että joudumme syömään mitä saamme kiinni ja ehdimme hotkia. Kolmas vaikeus on oikeanlaisen liikunnan puute ja sen harrastuksen vaikeus; pitkiä päiviä ja äärimmäisen epäsäännöllinen työaika yhdistettynä mukavuudenhaluun ja lievään laiskuuteen. Onneksi muutoksen voi aina aloittaa ja pienin askelin etenemällä huomaa hyviä tuloksia ja se toivottavasti kannustaa yrittämään enemmän. Tässä olisi vinkki vaikka uuden vuoden lupaukselle, jota en tee näin julkisesti mutta lupaan kuitenkin tehdä jatkossa viisaampia valintoja.

Jatkokoulutuksesta on parhaimmillaan hyötyä kaikilla elämän alueilla. Kaikki avoimin ja vastaanottavaisin mielin opiskelemaan!

Kiitos kuluneesta juhluvuodesta kaikille jäsenille ja yhteistyökumppaneille.

Oikein rauhallista Joulun aikaa ja menestyksellistä uutta vuotta!

Timo Rinnekari

www.tilausajokuljettajat.fi

Charter Club –lehti
Maksuton jäsenjulkaisu
19. vuosikerta

TILAUSAJOKULJETTAJAT RY
www.tilausajokuljettajat.fi
Y-tunnus 0893888-8

PUHEENJOHTAJA
Timo Rinnekari
Koulutie 13 as 3
25130 Muurla
Puh. 040 – 8292 413
timo.rinnekari@tilausajokuljettajat.fi

SIHTEERI
Tarja Heinonen
Hauenkoukku 14 as 9
70700 Kuopio
Puh. 045 – 6765 865
tarja.heinonen@tilausajokuljettajat.fi

PÄÄTOIMITTAJA
Rauno Reunanen
Puh. 044 9994959
lehti@tilausajokuljettajat.fi

**LEHTI- INTERNET-
TOIMIKUNTA**
Timo Rinnekari, Jukka Kähkönen,
Rauno Reunanen, Kalevi Ristilä
ja Ari H. Heinonen

TAITTO/SIVUNVALMISTUS
Sivunvalmistus
Raisioteam
Purokatu 9
21200 Raisio
Puh. 040 – 546 5419
turkka.suominen@raisioteamsuominen.fi

JULKAISIJA
Tilausajokuljettajat ry
Helsinki

PAINOPAIKKA
Painola T. Nieminen Oy
Jousitie 2
20760 Piispanristi

Pääkirjoitus

“Tarttiskos tosiaan tehdä jottain”

Taas kerran on tehty tutkimus kuinka hyvin työpaikoilla voidaan ja todisteltu, että pätkätyöt eivät ole lisääntyneet. Miten on mahdollista, että Suomessa voidaan pahoin. Senkin ovat todenneet eräät tutkijat omissa tutkimuksissaan. Onkohan se niin näissä tutkimuksissa, että riippuu siitä kuka on tutkimuksen tilannut, niin sen mukainen on tutkimuksen tulos! Kukaan ei tiedä mitä porukkaa on tutkittu ja millaisilla kyselyillä sitä on tehty.

Itse olen huomannut kuinka ihmiset ryntäilevät kuin päättömät kanat mm. kauppakeskuksissa. Sekin on suomalaisissa omalaatuinen tapa tuijotella ihmistä ja jopa katsella ihmisen perään. Mutta, jos katsot takaisin, niin heti kääntyy pään katse johonkin muuhun suuntaan.

Työpaikoilla on omat kyräilynsä. Eihän se mikään ihme ole, kun työpaikat vähenevät Suomessa ja siirtyvät muihin maihin edullisten kustannusten vuoksi. Varmaan sielläkin tulee joskus seinä eteen. Mihin silloin mahdetaan suunnata? Eräskin maamme edustaja edusti Afrikkaa keväällä Madridissa, Espanja – Afrikka naisten foorumissa. Ja lähetämme jatkuvasti kaukaisiin maihin huomattavia summia rahaa vaikka täällä monet eläkeläiset elävät köyhyydessä. Ei tarvitse paljon ympärille katsoa todetakseen kuinka paljon roskisten penkomiset ovat lisääntyneet.

Edustajamme ”Baabelin tornissa” puhuvat vain keskenään eikä kansalle niin kuin pitäisi. Keskustelevat ja kyselevät kovin vain toisiltaan, vaan ei tehdä mitään. Koivistokin silloin aikanaan toittelti, ”- että tarttis tehdä jottain”.

Tuntuu siltä kun eduskunnan kyselytunnilla pääasiallinen vastaus ministereiltä on: - asia tällä hetkellä selviteltävä tai tutkittavana.

Mitään päätöstä ei tunnu tulevan millään, vaan asioita vain lykätään hamaan tulevaisuuteen. Tulevaisuutta kyllä on, mutta minkälainen? Yksi suuri ilmiö on tullut kunnolla esiin, eli oman edun tavoittelu. Sitä tuntuu olevan joka paikassa tänä päivänä. Ollaan sitten vaikka missä kokouksessa tai palaverissa, siellä puhutaan asioita niin kuin itselle on parempi eli suorastaan valehdellaan asioita.

Sitten on myös välinpitämättömyys, täällä Suomessa jos sattuisi kaatumaan ja loukkaisi itsensä, siihen harva tulisi auttamaan tai edes kysyisi tarvitsetko apua tai kuinka pahasti kävi. Toista se on Euroopassa, siellä kyllä löytyy heti auttaja viereen, eikä se ole ryöstäjä. Euroopassa muutenkin on turvallisuuden tunne suurempi kuin täällä parhaassa maassa. Olikohan sekin tilattu tutkimus, että saadaan hankalat asiat unohtumaan!

Onpahan yksi kansanedustajamme lausunut, että tällä menolla olemme konkurssissa kolmen vuoden päästä.

Joulu on tulossa ja tarvitsisi olla hyvää ja iloista mieltä. Välillä kun näitä asioita miettii, niin minimaaliseksi tuntuu jäävän.

Kaikesta huolimatta yrittäkäämme pitää toisistamme huolta. Ajatelkaamme niin, että kyllä tämä paremmaksi tulee, eihän se enää voi paljon huonommaksi mennä.

Rauno Reunanen

Syyskokous Rovaniemellä 2.10.

Lapin pääkaupunki kokosi clubilaiset pitämään syyskokoustaan. Kokouspaikkana oli legendaarinen Rantasipi Pohjanhovi. Syyskokouksen teemoina olivat luonnollisesti sääntömääräiset asiat henkilövalintoineen.

Kokous vietiin läpi Eija Honkasen johdolla.

Napapiirin Porofarmilla saimme lapinkasteen, Mr Janne veti tilaisuuden hienolla otteella.

Porotilalla tutustuimme poromiestaitoihin. Tämä otus jätettiin rauhaan.

Hallitukseen valittiin Esko Hoffren, Jarl Andström, Rolf Metsola, Arto Koskinen, Kim Venesjärvi, Pekka Maunu, Pekka Pollari ja Kari Rantalainen. Varajäseniksi valittiin Markku Miilumäki, Matti Tauru, Heikki Lipponen ja Seppo Veikkolin. Puheenjohtajana jatkaa Timo Rinnekari.

Kokouksesta lapin aktviteetteihin

Kokousta seurasi vierailu Napapiirin Porofarmilla,

Jatkuu sivulla 8

Kokeilimme suopungin heittoa ja tästä lajista antoi näytteen myös Kähkösen JP, Onni Yliportimo Ranualta arvioi suoritusta. Kuvassa esiintyvä poro ei kärsinyt kokeiluistamme, käytössä on jäljitelmä.

Linja-autokyyti Eskelisellä kuului ohjelmaan.

jossa testattiin jäsenten porromiestaitoja ja jokainen sai perinteisen lapinkasteen. Pienen ulkoilun päätteeksi nautimme porokeittolounaan, hieman pitemmän kaavan mukaan.

Jälkiruokakahvien jälkeen siirryimme Eskelisen OmniExpressiin, joka vei ryhmän napapiirille tutustumaan Joulutalon toimintaan. Talosta löytyy 150-paikkainen ravintola, joka palvelee niin ruokailu- kuin kahvitaukotarpeissa. Matkamuistovalikoima on todella laaja ja laadukas. Tärkein erikoisuus on Rovaniemen Joulusäätiön Joulunäyttely. 400 neliömetrin näyttely pitää sisällään suomalaista jouluperinnettä, tärkeimmät jouluperinteet ympäri maailman ja tonttujen lelopajan. Vinkki kuljettajille: ryhmille näyttely erikoishintaan.

**Teksti ja kuvat
Timo Rinnekari**

Joulutalon näyttelyssä voi tutustua Joulunvieton historiaan ja tapoihin ympäri maailman.

Napapiirin Lahja ja Joulutalo tarjoaa matkamuis-toja joka lähtöön.

Minna Peuna-Kilic esitteli Joulutaltoa ja hienoja puitteita.

Hallituksen kokoonpano 2011

Puheenjohtaja

Timo Rinnekari Salo
J. Vainion Liikenne Oy 040 8292 413

Sihteeri

Tarja Heinonen, Kuopio
Savonlinja Oy 045 6765 865

Hallitus:

Varapuheenjohtaja

Jarl Andström, Nokia
Väinö Paunu Oy, 0400 636 831

Jäsenet

Pekka Pollari, Oulu
Sassin Liikenne Oy 040 7641 172

Arto Koskinen, Rusko,
Linjaliikenne Muurinen Oy 0400 789 215

Kari Rantalainen, Mikkeli,
Tilausliikenne Himanen 0440 491 253

Esko Hoffren, Rovaniemi,
Ketosen Liikenne Oy, 0500 498 830

Pekka Maunu, Mynämäki,
SL Autolinjat Oy 050 4118 077

Rolf Metsola, Raasepori
Amper Busstrafik Ab 050 5553 065

Kim Venesjärvi, Hämeenlinna
040 731 5151

Sähköpostit vuoden alusta:
etunimi.sukunimi@tilausajokuljettajat.fi

Varajäsenet:

Seppo Veikkolin, Salo,
J. Vainion Liikenne Oy 040 7296 762

Matti Tauru, Turenki,
Lehdon Liikenne Oy, 040 5555 328

Heikki Lipponen, Kuopio
Savonlinja Oy, 040 5829 669

Markku Miilumäki, Kemi
Heiskasen Liikenne Oy, 050 5976 062

Erityiskiitokset:

*Lelu-Tapuli Rovaniemi
Osuuskauppa Arina/Presso, Hesburger
J.M. Eskelisen Lapin Linjat Oy
Napapiirin Porofarmi
Napapiirin Lahja, Joulutalo
Rantasipi Pohjanhovi
Cumulus Rovaniemi
Lappi-alueosaston puuhaihmiset*

Syyskokouksessa keskustelua sekä äänestystä

Yhdistyksen syyskokoukseen oli saapunut pieni joukko valitsemaan vuodelle 2011 yhdistykselle puheenjohtajaa sekä hallitusta.

Puheenjohtajan paikka meni äänestykseen, koska oli vastaehdokas nykyiselle puheenjohtajalle. Ehdokaina vuoden 2011 puheenjohtajaksi olivat Timo Rinnekari Salosta sekä Jarl Andström Nokialta.

Ennen äänestyksen alkua Andström kiitti luottamuksesta, koska häntä oli pyydetty tähän tehtävään ehdokkaaksi. Andström ilmoitti olevansa valmis ottamaan tehtävän vastaan, jos hänet valitaan, vaikka hänellä on rakennusprojekti menossa eikä hän valitettavasti pysty heti olemaan tehtävässä täysipainoisesti mukana.

Äänestys suoritettiin lippuäänestyksellä. Äänet tuli laskettua nopeasti ja äänestyksen tulokseksi saatiin Timo Rinnekari 22 Jarl Andström 6 ääntä.

Valitettavan usein käy niin, ettei näissä yhdistyksellemme tärkeissä kokouksissa on vain pieni osa jäsenistämme paikalla. Onhan sentään yhdistyksessämme yli 1500 jäsentä ja Rovaniemellä oli paikalla vain 28 jäsentä.

Nyt Ykköspesä moottoritiellä matkalla Helsinkiin!

Ykköspesä kiittää kuluneesta vuodesta ja toivottaa Hyvää Joulua sekä turvallisia kilometrejä vuonna 2011

Ykköspesä

Puh. 02 7381 232
Avoinna ark. 5–21 • La 8–18 ja Su 8–21
www.ykkospesa.fi

Matkahuollon aikatauluhaku piirtää 30 000 pysäkkiä kartalle

Matkahuollon internetsivujen aikatauluhaku osoitteessa matkahuolto.fi viikosta 46 lähtien bussipysäkit kartalla. Aikatauluhaku ohjaa myös lisätietoihin liityntäpysäköinnistä, mikäli pysäkillä on mahdollisuus siihen.

Matkahuollon aikatauluhaun karttapalvelu helpottaa aikatauluhaun käyttäjiä entisestään. Uuden toiminnon avulla haluttu pysäkki saadaan näkyviin suoraan kartalle, mikä auttaa erityisesti uusille alueille suunnattavia matkaajia. Pysäkin sijainti kartalla voidaan näyttää kaikkien niiden py-

säkkien osalta, joiden koordinaatit ovat tiedossa. Tällaisia pysäkkejä on jo lähes 30 000. Puuttuvia pysäkkien koordinaattitietoja kerätään ja päivitetään järjestelmään jatkuvasti.

Myös henkilöautosta bussiin nousevia palvelemaan liityntäpysäköinnistä annettavilla lisätiedoilla niiden pysäkkien osalta, joilla on mahdollisuus liityntäpysäköintiin. Liityntäpysäköintitietoja on käytössä pääasiassa pääkaupunkiseudulla.

Matkahuollon internetsivujen aikatauluhaku osoitteessa matkahuolto.fi kattaa

tiedot noin 40 000 ajetusta vuorosta. Aikatauluhausta voi hakea kaikki Suomen pika-, vakio- ja lähiliikenteen bussivuorojen aikataulutiedot. Aikataulut löytyvät hausta sekä pysäkkien että paikannimien perusteella, ja järjestelmä kertoo myös vaihtoyhteydet.

Aikataulutiedot myös teksti-tv:stä sekä palvelunumeroista

Aikatauluhaku toimii mobiiliversiona osoitteessa m.matkahuolto.fi. Matkahuollon aikataulutiedot löytyvät myös puhelimitse

Matkahuollon asiakaspalvelukeskuksesta maanantaista perjantaihin klo 8–19 numerossa 0200 4000 (1,70 e/min + pvm). Pikavuorojen aikatauluja voi katsoa lisäksi YLE:n teksti-tv:n sivulta 440.

Eniro 0100 100 Numeropalvelu tarjoaa Matkahuollon aikataulu- ja hintatiedot ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Eniro 0100 100 Numeropalvelu maksaa arkisin klo 8–18 1,24 € / puhelu + 0,27 € / 10 sekuntia + pvm tai mpm ja muina aikoina 1,66 € / puhelu + 0,27 € / 10 sekuntia + pvm tai mpm.

Huono päivä aina

Käytiin kaupassa. Kassalla neitonen kuin suoraan Suomi-filmistä. Rouva nosteli ostokset hihnalle ja siippa riensi pakkaamaan, kuten aina.

-Päivää, lausahti kassan kaunistus riisimuropaketille ja parille piimäpurkille, joita liukuhihna kuljetti sähkösilmän alle.

Riihiruisleipää, lesepusia sekä puoltakymmentä banaania ei kassa enää tervehdinyt.

Vielä ankeampi kohtalo oli seuraavan asiakkaan jauheliuhavaakkumilla ja näkileipäpaketilla. Ne kuuluivat ensimmäiseksi edellisen asiakkaan kassilliselle tarkoitetun toivotuksen näkemiin!

Ruokaressukka! Ei tiedä ollaanko tässä menossa vai tulossa!

Käteismaksajan sydäntä lämmittäisi nähdä asiakaspalvelijan silmät. Umpimuoviin pakattua kalkkunan paistisuikaletta eivät katse ja tervehdys paljon lämmitä.

*****

Käytiin toisessakin kaupassa. Matkaa ovelta tiskille nelisen metriä. Tiskin takana odottavalle myyjälle asiaan kuuluva hyvän päivän toivotus.

Vastaukseksi kohteliaan kysyvää:

-Niin?

Sanoinkohan liian hiljaa. Uusi yritys. Ja vastaus suurin piirtein samalla nuotilla:

-Niin?

Tämäpä merkillistä. Kolmas yritys selkeästi ääntäen. Ja sieltä se tulee kuin lentomäen pronssi:

-Päivää!

Yhteinen sävel löytyi. Vika oli artikuloinnissa.

Edellisen kaltaisia tilanteita sattuu harvemmin. Ehkä juuri siitä syystä ne jäävät mieleen.

Päivittäistavarakaupassa kassanhoitaja saattaa olla asiakkaan ainut kosketus kaupan henkilökuntaan. Muu väki hymyilee kuvakavalkadissa marketin eteisaulassa. Työvuorossa oleva keulakuva tekee peerrää kaikkien edestä.

Entäpä kun sattuu huono päivä? Lapsi kuumeessa. Kellarissa vesivahinko. Yksityiselämä solmussa.

*****

Testasin sulakkeiden kestävyyttä kaupunkibussin ohjaksissa muutaman kuukauden keväällä 2005.

Yksi ainut viheliäinen linja monen muun viheliäisen joukossa. Varikon ja lähtöpysäkin välillä muuttaman kilometrin matkalla yhdeksän liikennevalopylvästä. Huonolla tuurilla jokaisessa punainen.

Kiireiselle töihin lähtijälle on liikaa, jos bussi tulee kolme minuuttia myöhässä. Viimeistään mitta täyttyy, kun päätepysäkillä aikataulu pettää kaksikymmentä minuuttia.

Siinä eivät paina päällystystyön aiheuttama viivytys eikä henkilöautojen jono, jonka yli linja-auton kuljettaja ei voi bussia hypäyttää. Silmät kiinni työmatkansa istuva matkustaja ei niitä näe.

Voi sitä ajomestari-parakaa, joka joutuu näistä valitukset vastaanottamaan.

Seuraavana aamuna liikkeelle strategiset viivästyminuutit ennakoiden. Lopputulos sama mutta eri syytä. Paineilmaovi oikutteli ja linja-kilpi jumitti. Läskikapinan aikainen manuaaliliveivi.

Mutta kevätaurinko paisuttaa kolme minuuttia myöhässäkin. Päivän ensimmäiselle matkustajalle ystävällinen hyvän huomenen toivotus, kuten asiaan kuuluu. Sama matkustaja ripitti eilisaamuna linjan myöhästymisestä.

Vastaus tulee korttikoneen piippauksen säestyksellä:

-Sulla kello jätättää taas!

Asiakaspalvelija on paljon haltijana. Pieni asia saattaa ratkaista tuleeko asiakas uudelleen. Tämä asiakas tuli, tervehtikin menen tulen, vaikka minulta karkasi, anteeksi nyt näin jälkikäteen, että sinä se jaksat narskuttaa joka aamu!

Meitä on moneen junaan ja jollakin saattaa olla huono päivä aina.

Ari H. Heinonen
www.maantiesusi.net

Virkisty uudistuneessa Teboil Siilinhovissa

Sijaitsemme Vuorelassa 5-tien varressa
n. 10 km Kuopiosta pohjoiseen.

Istahdapa aterialle!

Aamiainen	ark.	6-9
Lounas	ark.	10-17
	la-su	11-17
A la carte	joka päivä	10-22.30
Rolls	joka päivä	10-22.30

Kuljettajalle
ILMAINEN lounas tai
sämpyläkahvit ryhmän
mukana!

**AVOINNA
JOKA PÄIVÄ
KLO 24 ASTI!**

Teboil Siilinhovi

Itkolantie 1, 70910 Vuorela
Avoimna ark. 6-24, la-su 8-24
puh. 017-3622 444
www.siilinhovi.fi

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

Uusi matkailutie Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla

TERVAN TIE

Tervaa on viety Suomesta maailmalle jo 1500-luvulta lähtien. Puisten purjelaivojen aika oli Suomen tervakaupan kulta-aikaa ja tervan kysyntä kasvoi 1600-luvulla, jolloin Hollanti, Englanti ja Ranska kävivät kilpaa maailman merien herruudesta. Tuolloin tervaa poltettiin eniten Karjalassa ja Savossa mutta isonvihan jälkeen tervakauppa koki suuria muutoksia ja tervanpolton keskipiste siirtyi Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan sisäosiin. Päävientisatamiksi nousivat Kokkola ja Oulu, sillä Oulujoen vesistö tarjosi hyvät mahdollisuudet tervan kuljetukseen Kainuun erämaista, joiden metsävaroja tervanpolto keskittyi hyödyntämään.

Tervan tie – tunnukset löytyvät ikivanhaa tervankuljetusreittiä myötäilevän matkailutien varrelta Kuhmosta Ouluun

Kainuu oli runsaat sata vuotta sitten Suomen suurin tervantuotantoalue ja tervaa soudettiin Hyrynsalmen ja Sotkamon reittejä pitkin Oulujärven kautta kohti Oulua, josta terva vietiin maailman markkinoille. Kainuun vesillä ja metsissä on aikoinaan eletty kirjaimellisesti tervasta – siksi ter-

vaa sanottiinkin Kainuun mustaksi kullaksi.

Tervatynnyri Tervan tien tunnuksena

Kainuussa vanha tervarinne on vahvasti mukana monella tapaa ja matkailuun liittyen uusimpana ja ehkä näkyvimpinä terva-alueesta

kertovina merkkeinä ovat syksyllä 2009 Kainuun teiden varsille ilmestyneet ruskeat Tervan tie –kyltit, joihin on kuvattu tervatynnyri.

Oulujoen ikivanhaa vesi- ja tervankuljetusreittiä Kuhmosta Kajaanin kautta Ouluun myötäilevä Tervan tie - on yhdeksäs virallinen matkailutie Suomessa ja Suomen pohjoisin matkailun poikittaisreitti. Tervan tie –matkailureitin käsittämä alue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnissa. Alue käsittää kahdeksan kuntaa (Oulu, Muhos, Utajärvi, Vaala, Paltamo, Kajaani, Sotkamo, Kuhmo) ja rajautuu lännessä Oulun seudulla Perämereen ja idässä Kuhmon keskusta. Matkaa matkailureitin päätepisteestä toiseen on noin 320 kilometriä. Reitin varrella on monia tervaan ja tervakulttuuriin liittyviä käyntikohteita ja tapahtumia, jotka kertovat alueen mielenkiintoisesta kulttuurihistoriasta ja menneisyydestä.

Ryhmille valmiita retkiohjelmiä Tervan tielle

Retkiryhmillä on mahdollista tutustua opastetuilla Tervan tie –retkillä suomalaisen tervanvalmistuksen ja –kuljetuksen historiaan mustan kullan aidoissa maisemissa Kainuun tervamaakunnassa ja Oulujoen vesistön rannoilla. Retkellä opaan johdolla tutustutaan tervaperinteeseen ja –historiaan, vieraillaan mielenkiintoisissa kohteissa, kuullaan kuinka pitkäjänteistä työtä tervantuotanto oli ja kuinka monivuotinen aherrus päättyi tervansoutuun. Tutuiksi tulevat myös tervansoutajia Oulujärven saa-

Maailman ainoa toimivaa tervakanavaa käytetään Kajaanissa kesäisin tervansoutunäytöksissä.

rissa väijyneiden merirosvojen tarinat sekä Oulujoen koskien huimien laskumiesten kertomukset. Oulujoen – Tervan reitti – oli matkailureittinä käytössä jo 1800-luvun lopulla, jolloin englantilaiset lohilordit löysivät Oulujoen kosket kajaanilaisen tehtailijan Herman Renforsin vieraina. Oulujärven aavat selät ja Oulujoen jokivarsi olivat kulkuväylinä myös Kalevalan isälle Elias Lönnrotille, joka piiriläkkärinä virkamatkoillaan matkasi näitä reittejä myöten. Oulujoen vesistöalue on rikas kulttuuristaan ja näinpä Tervan tie - retkillä ovat mukana seudun kirjailijoiden värikkäät kuvaukset terva-

Ämmäkosken tervakanava Kajaanissa entisöitiin alkuperäiseen kuntoon vuosina 1982-1984.

haudan ääreltä, tervasoutumatkoilta sekä Kainuun tervakanasan tarinat teatteriesityksinä, runotuokiaina ja konserttihenkinä.

Tervan tuoksua, tervan makua, tervain tunnelmaa

Retkeläiset pääsevät osallistumaan tapahtumiin ja tilaisuuksiin, joissa terva-aikojen tunnelma on koettavissa vielä tänäkin päivänä. Kesäisin tervahautoja poltetaan näytösluonteisesti eri puolella aluetta ja Kajaanissa maailman ainoalla toimivalla tervakanavalla järjestetään ainutlaatuisia tervansoutunäytöksiä. Oulujoen vesistön vanhoilla tervansoutureiteillä järjestetään useita soutu tapahtumia ja tulevana kesänä myös isommatkin bussiryhmät voivat jälleen nauttia Oulujärven upeista maisemista ja entisajan höyrylaivatunnel-

Suomen pohjoisin matkustajaliikenteeseen katsastettu S/S Kouta risteilee Oulujärvellä maisemissa, joissa aikoinaan tervaa soudettiin ja merirosvoustakin harjoitettiin.

masta S/S Koudan risteilyllä.

Tervan tie –retkien ravintoloissa herkutellaan paikallisilla ruokaherkuilla ja maistellaan mm. tervasiirappia, tervasinappia, tervaleipää, tervakonvehteja, tervasnapseja. Retkipäivän päätteeksi Kajaaninjoen rannalla rantasauna Eliaksen lauteilla tervan tuoksuisissa löylyissä muistellaan entisaikojen soutajien hikisiä soutumatkoja kohti Oulua ja rentoudutaan turvekylvyssä.

Työ yksin kuin tervaa – mutta yhdessä kuin hunajaa

Tervan tie –retket ovat valmiiksi suunniteltuja päiväohjelmia yhdeksi tai useammaksi päiväksi ryhmällä käytettävissä olevan ajan ja erikoistoiveiden mukaan. Valittavina on mm. retki-

Kapsakan retkillä Kainuussa retkeläiset saavat muistoksi myös Lönnrotin Wesi –pullot

ohjelmia Kuhmosta tai Kajaanista Ouluun, Oulujärven ympäri, Manamansalon saarelle, kainuulaiselle kulttuurikylälle Paltaniemelle Oulujärven rannalle, Vuokatin Viinin viinitilalle, Suomussalmelle, höyrylaivaristeily Oulujärvellä. Matka Oulusta Kajaaniin tai päin vastoin Tervan tiellä oppaan johdolla tarjoaa retkeläisille nähtävää ja koettavaa monin verroin enemmän.

Millainen oli Kainuun mustan kullan aika ja missä piilee tervan taika? Näihin vastaukset löytyvät Kapsakan Tervan tie –retkillä Kainuussa ja Oulujoen vesistön rannoilla.

Lisätietoja:
www.tervantie.fi ja
www.kapsakka.fi

Ravintoloissa herkutellaan paikallisilla ruokaherkuilla ja maistellaan mm. tervasiirappia, tervasinappia, tervaleipää, tervakonvehteja, tervasnapseja.

Autonkuljettajan ajo- ja lepoajat

Ajo- ja lepoaikasäännöstö on ainakin ulkopuoliselle ihmiselle täysin hebreaa. Säännöstö on mielestäni melko monimutkainen, joten täytyy olla asiaan melko hyvin perehtynyt, jos latelee kaikki koukerot kuin vettä valaen. Tiedän, että kuljettajien sekä isäntien keskuudessa asioista on epätietoisuutta.

Autonkuljettajien täydennyskoulutuksessa myös ajo- ja lepoaika-asiat sekä ajopiirturin käyttö ovat otettu erääksi koulutusteemaksi.

Lehden viime numerossa käsittelin tapaukset, joissa ajopiirturia ei tarvitse käyttää, joten siihen asiaan en tässä jutussa enää kajoa.

On huomattava, että säännökset ovat voimassa kaikkialla euroopan yhteisön alueella ja ne ovat samanlaiset, tai ainakin pitäisi olla, kaikissa jäsenvaltioissa. Myös Venäjän on sitoutunut noudattamaan säännöksiä, mutta useat kuljettajat tietävät siellä vallalla olevan rahastuksen ja miliisin oman tulkinnan monissa muissakin liikenneasioissa. Ainoita eroja on, että rikkomuksia saatetaan arvostaa eri tavalla eri maissa. Esim Suomessa saattaa päästä huomautuksella pienestä rikkeestä, kun samasta asiasta saattaa saada josain jäsenvaltiossa tuntuvan sakon.

Asetusta sovelletaan siis yleisellä tiellä tapahtuvaan - tavaraliikenteeseen, jossa suurin sallittu massa on yli 3,5tonnia mukaanluettuna mahdollinen perävaunu, sekä - henkilöliikenteeseen, jossa käytettävät ajoneuvot ovat rakennetut tai mukautetut yli yhdeksän henkilön kuljettamiseen ml. kuljet-

taja. Eikä sillä ole väliä, onko ajoneuvo kuormattu vai ei.

Vuorokautinen ajoaika saa olla enintään 9 tuntia. Ajoaika voi viikon aikana pidentää kaksi kertaa enintään 10 tuntiin. Vuorokautien ajoaikahan on kahden vuorokautisen lepoajan tai vuorokautisen- ja viikottaisen lepoajan välinen ajoaika. Ja ajoaika on kaikki se aika, jonka ajoneuvo liikkuu liikenteessä. Ajoaika eivät ole kuitenkaan esim. tauot tai odotusajat, kuorman purkaus tai lastaus, korjaus- tai huoltoajat, tapautuivatpa ne tiellä tai muualla.

Viikossa ajoaika saa olla enintään 56 tuntia, ja kahdessa peräkkäisessä viikossa enintään 90 tuntia. Tässä viikko alkaa aina maanantaina klo 00.00 ja päättyy sunnuntaina kl 24.00.

Neljän ja puolen tunnin ajon jälkeen kuljettajan on pidettävä vähintään 45 minuutin tauko, jollei hänen vuorokausi- tai viikkoleponsa ala. Tauko voidaan myös jaksottaa kahteen osaan. Tällöin tauosta pitää ensimmäisen osan olla vähintään 15 min ja toisen vähintään 30 min. Toinen osa pitää kuitenkin sijoittaa siten, ettei yhteenlaskettu ajoaika ylitä neljää ja puolta tuntia ennen tauon toisen osan alkamista. Muun työn tekeminen tauon aikana on kielletty. Tauko voidaan myös pitää liikkuvassa ajoneuvossa jos on kysymyksessä ns. monimiehitystilanne.

Vuorokausilevon tulee olla yhdenjaksoinen ja vähintään 11 tunnin mittainen jokaista 24 tunnin jaksoa kohden. Työhönsidonnaisuusaika voi olla enintään

13 tuntia. Työn alkaessa vuorokausilevon jälkeen alkaa uusi 24 tunnin jakso. Vuorokausilevon saa kahden viikottaisen lepoajan välillä lyhentää enintään kolme kertaa vähintään 9 tunnin mittaiseksi. Lyhennystä ei tarvitse korvata vapaa-aikana. Työhönsidonnaisuusaika on enintään 15 tuntia. Jos vuorokausilepo ei ole lyhennetty, se voidaan jakaa pidettäväksi enintään kahtena erillisenä jaksone, joista ensimmäisen tulee olla vähintään 3 tuntia ja jälkimmäisen vähintään 9 tuntia. Työhönsidonnaisuusaika on edelleen enintään 15 tuntia.

Jos ajetaan pitkiä matkoja suhteellisen lyhyessä ajassa, joudutaan käyttämään kahta tai useampaa kuljettajaa. Tällöin tarkastelujakso on 30 tuntia. Kummallakin kuljettajalla on oltava vähintään 9 tunnin yhtäjaksoinen lepoaika. Työhönsidonnaisuusaika on tällöin 21 tuntia.

Kun kaksi kuljettajaa suunnittelee ajo- ja lepoajat hyvin, voi ajoneuvo liikkua yhtäjaksoisesti parhaimmillaan 20 tuntia, koska molemmat kuljettajat voivat ajaa 10 tuntia ja koska tauot voi viettää liikkuvassa ajoneuvossa. On huomattava, ettei vuorokausilepoa voi viettää liikkuvassa ajoneuvossa. Näissä tilanteissa on muistettava laittaa piirturiin myös toisen kuljettajan

kiekko. Digiautolla ajattaessa tietenkin laitteessa tulee olla molempien kuljettajien kuljettajakortit omilla paikoillaan.

Viikkolevon tulee olla yhdenjaksoinen ja vähintään 45 tuntia ja sen on alettava viimeistään kuuden 24 tunnin jakson kuluttua edellisen viikottaisen lepoajan päättymisestä. Viikkolepoakin voidaan lyhentää vähintään 24 tuntiin kerran peräkkäisen kahden viikon aikana. Tämä lyhennys on kuitenkin korvattava lyhennystä seuraavalla yhtäjaksoisella lepoajalla ennen kyseistä viikkoa seuraavan kolmannen viikon loppua muun, vähintään 9 tunnin lepoajan yhteydessä. Kahden peräkkäisen viikon aikana kuljettajan on siis pidettävä joko kaksi säännöllistä viikottaista lepoaika vähintään 45 tuntia tai yksi säännöllinen lepoaika ja yksi lyhennetty lepoaika, väh 24 tuntia.

Kaikenlainen työ, joka liittyy kuljetusalanaan vähimmäisvuorokausi- tai vähimmäisviikkolevon aikana on kielletty. Yrittäjälle ovat kuitenkin tietyt askareet sallittuja. Myöskin on kielletty näiden lepojaksoiden aikana esim. henkilöautolla ajaminen tai matkustaminen toisella paikkakunnalla olevan "hankeauton" luokse tai luota. Jos tämänkaltaista matkaa joudutaan tekemään on se muuta työtä, ja sen on

tapahduttava ajo- ja lepo-aikojen puitteissa. Vuorokautisen ja viikkolevon voi pitää myös lautta- tai junamatkan aikana jolloin ”hankeauto” seuraa mukana. Autoa voi tarvittaessa käydä jopa siirtämässä lepojaksen aikana mutta lepoajan keskeytys ei saa kestä yli tuntia. Lautalla tai junassa pitää kuljettajalla olla käytettävissä vuode.

Piirturin kiekon merkinnöistä sen verran, että muistakaa merkitä kiekon takapuolelle esim autonvaihdot työpäivän aikana. Ei myös-

kään sovi unohtaa vapaaajan merkintää esim. käytäessä vaikkapa Viron kylpylöissä, niiltä päiviltä jolloin ajoneuvo ei liiku. Virolaiset poliisit ovat kuulemma aika ärhäköitä puuttumaan myös näihin tapauksiin. Muita piirturimerkintöjä en käy sen enempää enää tässä yhteydessä läpi, koska ne käsitelin jo viime numerossa.

Tekstiin en tarkoituksella ole ottanut viittauksia lakipykäliin, koska ne sekoittaisivat vieläkin enemmän ydinasiaa. Joka haluaa kat-

sella asioita lakikirjoista voi sen toki tehdä. Tieliikennelait- kirja on hyvä lähdeaineisto moneen muuhunkin liikenteeseen liittyvään asiaan. Samat asiat löytyvät myös Netistä. Kirjoituksen tukena olen käyttänyt poliisin sekä työsuojeluhallinnon tiedonlähteitä.

Työsuojeluhallinnon opas Autonkuljettajan ajo- ja lepoajat on erittäin hyvä kirjanen asian selvittämiseksi. Löytyy myös netistä työsuojeluhallinnon sivuilta; työsuojeluoppita ja -ohjeita 27.

Työsuojelupiirit jakavat myös ko. oppaita.

Tieliikenteen sosiaalilainsäädösten rikkomuksista kirjoitetaan tien päällä melko paljon rangaistuksia ja ne ovat valitettavasti melko yleisiä. Joskus joudutaan laittamaan ajoneuvo seisoimaan kuljettajan väsymyksen ja liian pitkien ajojaksojen takia. Ja kuten jo aiemmin mainitsin, eri valtioissa sanktiot vahtelevat jonkin verran.

Ari Karesvuo

Auto & Korjaamo -messut jälleen yhtenä kokonaisuutena

Auto & Korjaamo 2011 -messut 27.–29.1.2011 kokoaa Helsingin Messukeskukseen koko auto- ja korjaamolan. Aiemmin alalla on järjestetty erilliset tapahtumat.

– Tämä on ensimmäinen kerta viiteen vuoteen, kun koko ala saadaan saman katon alle. Aiemmin voimat hajotettiin kaksiiin messuihin, mutta nyt kaikki panokset saadaan yhden yhteisen tapahtuman hyväksi. Kävijät ovat samoja, joten tämä säästää merkittävästi myös heidän aikaansa ja antaa hyvän kokonaiskuvan koko alasta, Teknisen Kaupan ja Palveluiden yhdistyksen Korjaamolaitetoimittajat KLT –jaoston puheenjohtaja, toimitusjohtaja Ari Saarimäki Tecalemit Oy:stä sanoo.

– Tähän näyttelyyn satsataan kunnolla. Tapahtuman odotetaan pitkän tauon ja lyhyen taantuman jälkeen kokoavan poikkeuksellisen laajasti autokaupan jälkimarkkinoiden ammattilaisia uusimman autotekniikan ja huoltopalvelujen äärelle. Autojen jälkimarkkinahan on dynaaminen kaupan ala: liikkeessä, kehittymässä ja kansainväistymässä koko ajan. Samalla toimintaympäristö kuten katsastus, viranomaisprosessit ja lainsäädäntö muuttuvat. Nyt onkin tarjolla rautaisannos sekä kaupallista antia että seminaariohjelmaa – kannattaa tulla hakemaan omansa, Autonosatukkukauppiat AOT -jaoston puheenjohtaja, hallituksen puheenjohtaja Kaj Ström Motoral Oy:stä sanoo.

Näyttelystä tulee hyvin kattava, sillä kaikki Teknisen Kaupan ja Palveluiden yhdistyksen Korjaamolaite-

toimittajat KLT -jaoston ja Autonosatukkukauppiat AOT -jaoston jäsenyritykset – Arpré, Atoy, Autoasiketju, Diagno Finland, Finntest, Finnkone, HL Group, Kaha, Koivunen, Motoral, Tecalemit ja Wihuri Autola – osallistuvat messuille.

Messualueen Tietovarikolla on päivittäin tietoiskuja ja muun muassa uusimmasta auto- ja moottoritekniikasta, hybridi- ja sähköajoneuvoista, bensiinin suorasuihkutuksesta, dieselruiskutustekniikasta, uusista polttoaineista, liikenteen energiatarpeista sekä kolari- korjauksista ja automaalauksesta. Esillä on myös korjaamotoiminnan tehokkuus ja henkilöstön hyvinvointi.

Messualueella on perinteisesti ollut aina myös paljon työnäytöksiä ja muuta osasto-ohjelmaa. Messujen yhteydessä järjestetään torstaina 27.1. Autoala muutoksessa – visio 2015 –seminaari ja perjantaina 28.1. Jälkimarkkinoiden päällikkö- ja asiantuntijapäivä.

Ohjelmasisällöstä vastaa Autoalan Koulutuskeskus ja Suomen Autoteknillinen Liitto yhteistyössä AKL-Palvelun, Autoalan Keskusliiton, Autotuojujen sekä Teknisen Kaupan ja Palveluiden yhdistyksen kanssa.

Alan ammattilaiset voivat rekisteröityä tapahtumaan kävijöiksi veloituksetta tapahtuman verkkosivuilla www.autokorjaamomessut.fi etukäteen tai messujen aikana Messukeskuksen sisäänkäynnillä.

Kaikki on Amerikassa suurta

Jos jonkun mielestä tie Vaasasta Turkuun on yksitoikkoinen ajaa, niin se on kuitenkin erittäin pieni ja lyhyt suora, verrattuna USA:n nelikaistaisiin piikki-suoriin teihin. Myös se on erona, että USA:n moottoritiet ovat suurimmaksi osaksi sementtiä ja sisäänpääsy teille maksaa.

Kopissa istuu nainen, joka ottaa dollarit pikaisesti vastaan. Samalla saattaa liikennepoliisikin seistä kopissa ja tarkistaa, että turvavyöt ovat kiinni. Jos ei ole, saat sakot. Sakot pitää maksaa välittömästi heti paikanpäällä.

Säännöt ovat myös selvät. Kaikkiin rikkomuksiin on omat taksansa. Tietyömaiden vierillä on kyltit, että jos niiden kohdalla ajaa

liian kovaa, niin saa kaksinkertaiset sakot ja jos ajaa työntekijän päälle ja tämä kuolee, niin saa 14 vuotta vankeutta ja sakkoja 7000-7500 dollaria.

Välimatka oikean ja vasemman ajokaistan välillä on hyvin leveä. Isoja nurmientä ja jopa kallioita on kaistojen välissä. Tässä suuressa maassa on riittänyt sellaiseen tilaa.

Teitä pitkin ajavat kuorma-autot ovat valtavia ja näyttävät jättimäisiltä hirviöiltä, kun niillä on pitkä-nokkaiset kuljettajahytit ja massottain valoja niin, että luulisi ison lohikäärmeen tulevan vastaan. Joskus sellaisia saattaa ajaa pieni, hento tyttö. Suurin osa amerikkalaisista on tosin ylipainoisia. Kerrankin sitä sai tuntea itsensä hoikaksi tai jopa laihaksi.

Kahviloiden ja pikaruokaloiden ruoat ovat erittäin kaloripitoisia. Kahvi on laihaa kuin teetä ja se tarjoil-

laan valtavaan isoista kertakäyttökupeista. Ehkä määrää korvaa laadun?! Sitä juodaan muovi-styrox tai paperimukeista.

Kaikki haarukat, veitset ja lusikat ovat muovia. Voi-

si kuvitella, ettei USA:ssa enää lainkaan tiskata.

Aamiainen on aivan erilainen kuin mihin me suomalaiset olemme totuneet. Päivä aloitetaan makeilla donitseilla ja berlinin mun-

keilla ja muffinseilla maa-pähkinävoin ja marmeladin kanssa.

Aamiaismurot olivat värjätty karamelliväreillä ja maito saattoi olla vaniljan, mansikan tai mintun ma-

kuista ja tietenkin väriltään keltaista, punaista tai vihreää.

Bussit, jotka ajavat kaupunkiajoja ovat usein hybridejä, jotka käyvät sähköllä tai dieselillä. Pitkänmatkan linja-autoilla ns. Greyhoundeilla voi matkustaa joko päivien pituisia matkoja, tai lyhyempiä pikamatkoja. Laukut lastataan ihan oikeaan huoneeseen auton taka-osassa. Vain yhden laukun saa ottaa mukaansa, useammasta joutuu maksamaan ylimääräistä.

Se, mikä on erilaista kuin meillä oli, että henkilökuntaa riitti. Kuljettaja ei itse pakannut laukkuja y.m. sisään, vaan sitä varten oli eri työntekijät. Suurimmissa ja kiireisimmissä paikoissa oli myös henkilökuntaa ohjaamassa matkustajia.

Amerikkalaiset ovat puheliaita ja avoimia. He tarjoavat palvelujaan ja kysyvät voivatko olla avuksi jos esim. seisoo jossain kauemmin lukemassa karttaa, tai katsomassa kauan jotain opaskylttiä.

Inga-Britt Wirta
Ahvenanmaan opas

Osastojen ilmoitukset sekä juttuvinkit voi jatkuvasti lähettää lehden toimitukseen

e-mail:
lehti@tilausajokuljettajat.fi

HUITTISTEN PORTTI

HÄRKÄPAKARI

VIIHTYISÄ TAUKOPAIKKA • KAHVILA • RAVINTOLA

★ HESBURGER ★

LAUKKU-CENTER

Kotoista ruokaa joka päivä
Yli 200 asiakaspaikkaa
Hyvät paikoitustilat

LAUKKU-CENTER
Avoimma ma-su 10 - 18
tai sopimuksen mukaan
puhelin 044 056 5021

INVA WC, POSTILAATIKKO,
LASTENHOITOHUONE,
INFOPISTE myös sisätiloissa

HESBURGER

Avoimma 10 - 23

**LIIKENNEASEMA
HÄRKÄPAKARI**
HUITTISISSA
valtateiden 2 ja 12
risteyksen tuntumassa
Risto Rytin katu 2
puhelin (02) 565 000
ma-pe 5.30-23
la 6.30-23
su 7.30-23
www.harkapakari.fi

OTTO
NESTE OIL
K MARKET

ma-pe 7-21, la 7-21, su 10-21

Suomessa eniten käytetty bensiini muuttuu ensi vuoden alussa – tarkista autosi E10-sopivuus nyt!

Suomessa yleisimmin käytetyn, 95-oktaanisen bensiinin etanoliisuus kasvaa ensi vuoden alussa. Bio-osuuden kasvattaminen vähentää hiilidioksidipäästöjä ja on osa ilmastonmuutoksen torjuntaa.

– Liikennepolttoaineissa eletään muutosaikaa muutenkin, kun jatkuvasti kehitetään uusia polttoainevaihtoehtoja. Bensiinin valtaadun etanolipitoisuuden muutos ensi vuoden alussa kuitenkin koskettaa kaikkein suurinta osaa autoilijoista, toteaa Öljy- ja Kaasualan keskusliiton toimitusjohtaja **Helena Vänskä**. Suomessa myydyistä bensiinistä reilut 90 prosenttia on 95-oktaanista.

Runsaat 70 prosenttia bensiinikäyttöisistä henkilöautoista voi käyttää E10-bensiiniä, jossa nimensä mukaisesti on enintään kymmenen tilavuusprosenttia etanolia, kun sitä nykyisin on enintään viisi prosenttia. - Jokaisen autoilijan kannattaa nyt hyvissä ajoin ennen vuoden vaihdetta tarkistaa oman autonsa E10-sopivuus, opastaa Vänskä. Tietoa löytyy

verkkosivuilta www.E10bensini.fi. Sivulla on lista Autotuoajat ry:n jäsenyritysten Suomeen tuomista malleista.

Nykyisenkaltaista, enintään viisi tilavuusprosenttia etanolia sisältävää 98-oktaanista bensiiniä tulee olemaan saatavilla niitä bensiinimoottoreita varten,

joissa E10-bensiiniä ei voi käyttää. Bensiinin soveltuvuuden tarkastelussa oktaanilukuvaatimus on ensisijainen.

Verkkosivuilla on tietoa henkilöautojen lisäksi jonkin verran myös pienkoneiden ja moottoripyörien E10-soveltuvuudesta, ja tiedot täydentyvät vähitellen. Venemoottoreiden osalta soveltuvuuslista on tulossa sivuille alkusyksyn aikana, ja myös sitä päivitetään jatkossa.

– Kun meille tulee kyselyjä uudesta E10-bensiinistä, kehotan aina tutustumaan myös verkkosivujen tarjontaan. Siellä on aika runsaasti tietoa, ja esimerkiksi Kysymyksiä ja vastauksia -osasta moni on jo löytänyt tiedon häntä askarruttaneeseen asiaan, kertoo Helena Vänskä.

Verkkosivut toimivat energiatehokkuutta edistävän Motivan palvelimella. Ne on koottu yhteistyössä Motivan sekä öljy- ja autoalan kesken. Sivulla on tietoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

TANKKAA OIKEIN
www.e10bensini.fi

ABC:n uusi ruokalista helpottaa ruokavalintaa

ABC-liikennemyymälät tarjoavat jatkossa ruokaa uudella tavalla. Uudessa ruokalistassa näkyvät asiakkaiden toiveet, joita on kuunneltu herkällä korvalla. ABC on 108 liikennemyymälällä Suomen suurin ravintolaketju.

– Haluamme helpottaa asiakkaan ruokailua tekemällä valinnan selkeämmäksi ja nopeammaksi. Valittavissa on nyt viisi eri annoskokonaisuutta klassikoista alueellisiin erikoisuuksiin, kertoo ABC-ketjuohjauksen kehitysjohtaja **Sarita Lehtinen**.

Ravintolavalikoiman kehittämisen pohjautuu sekä asiakkaiden toiveisiin, ravintoloista tulleisiin palautteisiin että viimeisiin Risc-roukatutkimuksiin.

Raaka-aineissa on lisätty gluteenittomien tuotteiden määrää, siemeniä ja maissintähkiä. Osa liikennemyymälöistä tarjoaa myös suosittuja uuniperunoita. Kastikkeista kermainen pippurikastike on jalostunut, uusia ovat roqueford-, luumu- ja metsäsienikastikkeet ja lihapullat ovat saaneet kokoa lisää lähes kaksinkertaisesti. Useimmissa ABC Restauraanteissa valikoimiin kuuluu nyt myös useampia kasvisvaihtoja esimerkiksi kasvispihvi ja rösti sekä rouheinen kasvisburger uusituilla täytteillä.

BONUSPANNU
- pihvi, makkara, pekoni, maustetut lohkoperunat, pippurikastike, sipulirenkaita, paahdetut juurekset (VL)

KEITTIÖMESTARIN POSSUA - pekoni, maustetut lohkoperunat, cheddarkastike, pihvikastike, hedelmäsalsa (G)

PIPPURIPIHVI
- pekonia, valkosipulikermaperunat, pippurikastike, paahdetut juurekset (VL,G)

MEKSIKON HÄRKÄÄ - ranskalaiset perunat, pihvikastike, cheddarkastike, jalapeno, maissi, sipulirenkait

– Asiakkaidemme toiveissa on ollut vaihtelu ja makujen alueellisuus. 'Talon erikoiset' -annokset on suunniteltu niin, että jokainen yli sadasta ABC-liikennemyymälästä voi tarjota omaan lähiympäristöön sopivaa ruokaa. 'Makuja maailmalta' -ruoat, kuten Monzan possu vaihtuvat neljän kuukauden välein, kertoo **Taina Pennanen**, ABC:n ravintolamaailman kehityspäällikkö.

'ABC Klassikot' sisältävät myydyimpiä annoksia isoäidin lihapullista lehtipihviin. Klassikkoannokset ovat kuluttajien tuntemia tuttuja ja turvallisia maku-elämyksiä. ABC-liikennemyymälöiden suosituin à la Carte -annos on lehtipihvi, jota myydään vuosittain noin 250 000 kappaletta.

Toisenlaisen herkuttelun makuun pääsee 'Maukasta grillistä' -ruoilla, jotka koostuvat tutuista, mutta uudistuksen saaneista maku-elämyksistä. 'Herkuttele kevyemmin' -annokset ovat runsaita, mutta raikkaita, kuten esimerkiksi 'Härkää rucola'. ABC-liikennemyymälöiden ilostuttajan Apsi Apinan suosikit ovat jatkossakin täynnä pikkusuiden mielikkejä.

ABC-liikennemyymälät toimivat monesti läpi yön. Erillisellä yölistalla on useita à la Carte -annoksia, minä lisäksi yöaikaan pizzat, ABC Burgerin tuotteet, salaattit sekä vitriinin uudistettu valikoima auttavat näikäisiä kävijöitä. Kahvia ABC-liikennemyymälöissä kuluu vuodessa noin 24 miljoonaa kuppia ja munkkeja lähes 2 miljoonaa.

Pohjanmaa 07 alueosaston kulttuurimatka pääkaupunkiseudulle

Pohjanmaan Tilausajokuljettajat ry:n syysretki suuntautui tänä syksynä pääkaupunkiseudulle. Lauantaina ohjelmassamme oli tutustuminen Upinniemen laivastotukikohtaan ja teatteriesitys Helsingin kaupunginteatterissa. Sunnuntain ohjelmaan oli varattu tutustuminen Helsingin kaupungin bussivarikkoon ja naisväelle oli varattu aikaa ostosten tekoon Helsingin kauppoihin, mutta vasta perillä huomasimme, että sunnuntaisin kaupat aukeavat vasta klo 12.00. Sen pulman ratkaisimme siirtämällä ostosten teon paluumatkalle Lempäälän Ideaparkkiin.

Tässä osa matkalle osallistujista tutustui järeään ”tykkiin”.

Allekirjoittaneelle tutustuminen Porkkalan niemeen oli tietysti mieluista, koska olen koko elämäni ajan ollut nimeltäni, siis sukuni-

meltäni Porkkala.

Upinniemen varuskunta sijaitsee Kirkkonummella noin 12 kilometriä Kirk-

konummen keskustaajaman eteläpuolella. Varuskunta on vahvuudeltaan Suomen suurimpiin kuuluvan joukko-osaston Suomenlahden Meripuolustusalueen päätukikohta.

Varuskunta perustettiin vuonna 1956 Porkkalan varuskunnan nimellä Puna-armeijan rakentaman sotataman ympärille. Sotatama siirtyi Suomelle Neuvostoliiton luovuttua ja vetäytyttyä Porkkalan niemen sotilastukikohdasta. Osa varuskunnan rakennuskannasta on edelleen venäläisten rakentamia, joskin kaikki nykyisin ajanmukaisesti peruskorjattuja.

Meripuolustusalueen joukoista Upinniemessä toimivat Esikunta, Merivoimien Koulutuskeskus, Porkkalan Rannikkopataljoona, 5. Miinalaivue ja 7. Ohjuslaivue sekä Huoltokeskus. Meripuolustusalueen ko-

Matkan teimme kuvassa olevalla PL-Matkan bussilla. Kuljettajina olivat Jorma Kuni ja Pekka Latvala.

mentajana toimii kommodori Timo Junttila.

Upinniemessä koulutetaan vuosittain noin 1800 varusmiestä. Alokaskausi on merivoimissa sisällöltään samanlainen kuin maaja ilmavoimissakin. Peruskoulutuskauden jälkeen osa siirtyy aluspalvelukseen saamaan erikoiskoulutusta laivastojoukoissa. Reilu puolet varusmiehistä jatkaa palveluksensa loppuun asti rannikkojoukoissa.

Merivoimissa varusmiehillä on peruskoulutuskauden jälkeen suuri joukko palvelustehtävistä, joihin voivat hakeutua. Peruskoulutuskaudella osoitetut kyvyt ja puolustusvoimien koulutustarve sanelevat, minkä erikoiskoulutuksen itse kukin saa. Usein varusmiehen oma toivomus voidaan ottaa huomioon valintoja tehtäessä.

Upinniemessä sijaitsee myös merivoimien erikoisjoukko - Sukeltajakoulu, johon tulevat varusmiehet voivat hakeutua syksyisin järjestettävien pääsykokeiden kautta. Eri medioistakin tuttu kovakuntoinen joukko palvelee täyden vuoden saaden sinä aika koulutuksen joko taistelu- tai raivaajasukeltajaksi.

Upinniemessä asuu jon-

Merikappeli

Upinniemessä oli myös näin "kivikova" Kajanuksen sauna.

Merikappelin kello.

kin verran myös siviilejä, joista osa on puolustusvoimista eläkkeelle siirtyneitä ja osa vasta vähän aikaa sitten varuskuntaan muuttaneita. Alueella toimii sekä päiväkotia että alakoulu. Sotilaspoliisit valvovat alueelle pääsyä kulunvalvontapaikalla, joten ilman kulkulupaa alueelle ei kannata pyrkiä.

Porkkalan (myöhemmin Upinniemen) varuskunnan rakentaminen aloitettiin vuonna 1957, vuosi sen jälkeen, kun Neuvostoliitto oli luovuttanut vuokra-alueen

takaisin Suomelle. Varuskunnan papin, kenttärovasti Kalervo Korpisen mielessä syntyi pian ajatus sotilas-yhteisön omasta kirkosta, ja varuskunnan väki otti ehdotuksen innokkaasti vastaan. Hankkeen toteuttamiseksi perustettiin 17.4.1961 Merikappelin Tuki r.y., joka järjesti arkkitehtuurikilpailun ja alkoi kerätä lahjoitusvaroja rakentamista varten. Käytännössä tyhjässä alkanut hanke eteni nopeasti, ja työllisyystöinä rakennettu Merikappeli vihittiin käyttöön 14.3.1965.

Mikko Heliövaaran suunnittelema Merikappeli liittyy arkkitehtuuriltaan 1960-luvun modernien kirkkojen joukkoon. Sen muoto kuvaa suuren laivan keulaa, joka nousee alttaripäässään 15 metrin korkeuteen maan pinnasta. Merelliset aiheet toistuvat kellotapulissa, jonka siluetti muistuttaa veneen kolmikulmaista purjetta. Kirkon alttaritauluna toimii merimaisema Suomenlahdelle, joka näyttyy yhtä puhuttelevana kaikissa säissä ja kaikkina vuodenaikoina.

Merikappelin esineistö on saatu pääosin lahjoituksina, ja se seuraa aiheiltaan kirkon merellistä henkeä. Kirkon näyttävien esine lienee merivoimien vanhan koululaivan Suomen Joutsenen pienoismalli. Rannikolaivaston alaisuudessa toiminut Suomen Joutsen suoritti 1930-luvulla kahdeksan valtameripurjehdusta aina Kapkaupunkiin ja Kap Horniin saakka.

Juuri tähän kirkkoon me Pohjanmaan tilausajokuljettajat saimme tutustua. Yliluutnantti Tutu Vartiainen kertoi meille hyvin tarkasti kirkon historiasta.

Lauantai-iltana me tilausajokuljettajat seuralaisinemme nautimme Helsingin Kaupunginteatterissa

hienosta esityksestä. Nimeltään esitys oli Arsenikkia ja vanhoja pitsejä. Pääosissa esiintyivät Asko Sarkola ja Esko Roine. Todella hauska ja oikeasti naurettava esitys positiivisessa mielessä.

Sunnuntaina meille oli varattu aika tutustua Helsingin bussiliikenteen varikon toimitiloihin. Pasi Pohjonen esitteli meille varikon ja kertoi paljon mielenkiintoista tietoa varikon toiminnasta, autojen seurannasta, kuljettajien ajokunnon seurannasta jne.

Varikkoon tutustuminen oli meille miespuolisille mukanaoleville erittäin mielenkiintoinen, sillä olemmehan me kaikki ajaneet tai edelleen ajamme busseja. Varikon käynnin jälkeen suunnasimme Lempäälän Ideaparkkiin. Siellä sai kukin osallistuja kierrellä kauppoja omaan tahtiinsa. Illaksi ajoimme takaisin Seinäjoelle, josta hajaannuimme omiin koteihimme.

Matka oli erittäin mukava ja useat odottavat jo uutta matkaa. Kiitos matkajärjestäjille.

**Teksti Jorma Porkkala
Kuvat Mika Vartiainen**

Tässä Jurvasta lähtöisin oleva Pasi Pohjonen selosti meille autojen seurantaa.

Teboil Pirkanhovi 10-vuotta

Teboil Pirkanhovi palvelee autoilijoita, ammattiliikennettä ja ympäristön asukkaita 24 tuntia vuorokaudessa. Ravintolapalveluissa on valinnanvaraa pikaruuasta à la carte -annoksiin. Hyvin varustetusta myymälästä puolestaan löytyvät niin päivittäistavarat kuin autotarvikkeet. 10-vuotiaasta Pirkanhovia juhlittiin 15.-17. lokakuuta monenlaisin tapahtumin ja tarjouksin.

Teboil Pirkanhovi rakennettiin Helsinki-Tampere-moottoritien varteen Lempäälän Lippoisten kylään. Tielaitos rakensi samaan aikaan Hämeenlinna-Tampere-moottoritietä, ja sekä tie että liikennepalvelukeskus avattiin 12. lokakuuta 2000.

Teboilin huoltamoliiketoiminnan johtaja **Ilpo Kuusimaa** oli hankkeessa mukana siitä asti, kun tontilla kaivettiin ensimmäinen kuoppa. ”Pirkanhovi oli alusta lähtien menestystarina, ja siitä kävivät ottamassa oppia myös kilpailijat”, muistelee Kuusimaa.

Liikenneasemapäällikkö **Petra Linkohakan** mukaan lähes 50 henkilöä työllistävässä Pirkanhovissa riittää viipinää niin arkena kuin viikonloppuisin. ”Perjantain menoliikenne ja sunnuntain paluuliikenne näkyvät meillä, samoin isot tapahtumat niin Helsingissä kuin Tampereella.”

Ammattikuljettajien palkitsema taukopaikka

Teboil Pirkanhovi on myös ammattikuljettajien suosima taukopaikka hyvien tilojensa ja monipuolisten palvelujensa ansiosta. Rahtareille on omat taukotilat saunoineen ja Hoviklubi toimii tilausbussien kuljettajien ja matkanjohtajien viihtyisänä levähdyspaikkana. Pirkanhovin alueella yöpyykin parhaimmillaan jopa 50 rekkaa. Vuonna 2005 Pirkanhovi voitti ylivoimaisesti Tilausajokuljettajat ry:n Vuoden Taukopaikka -äänestyksen.

Teboil huoltaa autoja ja ihmisiä

Polttoaineiden ja autotarvikkeiden lisäksi Pirkanhovista saa hankittua päivittäistavarat ja elintarvikkeet aseman K-marketin kattavasta valikoimasta. Nälän taltuttamiseen on useita vaihtoehtoja kahvio-ravintolan runsaasta buffet-pöydästä à la carte -annoksiin tai Rollsin hampurilaisaterioihin. Uutuutena Pirkanhovissa voi herkutella myös Kotipizzan pizzoilla, Kotzoneilla ja salaateilla. Aseman palvelutarjontaa täydentävät Veikkaus-piste ja Otto-automaatti. Pirkanhovin asiakkaita palvelee lisäksi kivituohteiden erikoisliike Jalokivigalleria.

Bussilla matkustaminen voi olla luksusta

Miltä kuulostaisi pitkällä bussimatalla salaattilounas, sämpylä ja kupillinen kahvia? Entäpä tietokone-työskentely, sähköpostien lukeminen ja nettisurffailu vaivattomasti langattomassa verkossa? Vai haluaisitko pelkästään nauttia matkanteosta nahkaisilla lepoistuimilla katsellen elokuvaa tai kuunnellen mielimusiikkiasi kahdeksalta kanavalta?

Matkustaminen paikasta toiseen voi olla myös luksusta. Tämän ovat todenneet virolaisen Lux Express Grupp (entinen nimi Mootor Reisi AS/ Eurolines Baltic 1993 – 2010) kyydissä istuneet matkustajat. Yhä useampi matkalle lähtijä onkin noussut Mootor Grupp konsernin luksusbussein kyytiin matkustaessaan Baltian maissa tai Viron ja Venäjän välisillä linjoilla.

Lux Express bussi Pärnun bussiasemalla

Mootor Grupp konsernin omistaja ja pääjohtaja Hugo Osula on tyytyväinen.

-Määrätietoinen panostaminen matkustamisen laatuun niin kalustossa kuin

palveluissakin on kasvattanut matkustajamäärää vuosi vuodelta. Vuoroja myös ajetaan enemmän, joten se antaa matkustajille mahdollisuuden suunnitella matkansa paremmin, Osula kertoo.

Tehokasta työaikaa

Tallinnan linja-autoaseman yläkerrassa sijaitsevassa toimistossaan istuva bussimatkailun kehittäjä ja uusin asiakaspalvelumuotojen

Mootor Grupp konsernin omistaja ja pääjohtaja Hugo Osula panostaa laatuun bussimatkustuksessa.

Lux Expressin Tallinnan toimistojohtaja Kristiina Nigul.

ideoija kertoo yleensä konsernin nuorimman, vuonna 2007 perustetun Lux Express bussijärjestelmän kehittämisestä.

Bussimatkustus on uusilla palveluilla onnistuttu rakentamaan mielenkiintoiseksi. Kuten Suomessa, myös Virossa ajetaan edelleen paljon omilla autoilla. Tämä ajatusmalli on vähitellen muuttumassa. Lux Express on myynyt palveluja suoraan yrityksille työmatkoja varten.

Tallinnasta Pietariin matkustavalle liikemiehelle jää bussimatkan aikana kuusi tuntia tehokasta työaika. Asiakkaita riittää kun vuoroja ajetaan päivässä kymmenen kumpaankin suuntaan.

Matkalle lähteminen on helppoa. Yritykset voivat kirjautua internetissä Lux Expressin kanta-asiakkaiksi, he saavat liput, jotka lascutetaan kuukauden lopussa. Muut matkustajat maksavat internetin kautta hankkimansa matkalipun suoran internetissä.

Myös Viron sisäisessä liikenteessä kannustamme matkustajia hankkimaan liput internetin kautta. Tämä on ollut mahdollista meillä jo kymmenen vuoden ajan. Nykyisin bussin päällä käsitellään rahaa varsin vähän

Lux Express-bussien langaton verkko tarjoaa hyvät työskentelymahdollisuudet matkan aikana.

ja tulevaisuudessa määrä vähenee entisestään, Osula kertoo.

Viihtyisästi pyörien päällä

Lux Express Grupin pääkonttori on Virossa ja tytäryhtiöt Latviassa, Liettuassa sekä Venäjällä. Vuoden 2010 lopussa Lux Express konserni työllisti 180 ihmistä. Heistä kuljettajia 140. Kalustoa on tällä hetkellä yhteensä 40 linja-autoa.

Lux Expressin linja-autokalusto on nuorta. Liikennöinti tapahtuu enintään 5 vuoden ikäisillä, pääasiassa

Mati Lapmaa viihtyy linja-auton ohjauspyörän takana.

36-42-paikkaisilla linja-autoilla. Lippu on kalliimpi kuin tavallisessa bussissa, mutta matkustuskin on laadukkaampaa ja viihtyisämpää.

42-paikaisen bussin takaosassa on muusta matkustamosta lasiovella eristetty businesslounge pöytäryhmineen. Huippuvarustellun 36-paikkaisen Lux Express Special-bussin businesslounge korvaa ruhtinaallinen istumtila sivusuunnassa säädettävine istuimeneen

sekä entistäkin tilavampi matkustamo.

Kuljettajan puolella on yksi istuinrivi ja toisella puolella käytävää kaksi istuinriviä. Jokaisen istuimen kohdalla on sähköpistoke elektronisia laitteita varten sekä liitäntä korva-kuulokkeille. Vuorokaudenajasta ja linjasta riippuen matkalla tarjoillaan aamiaisen tai illallinen.

Vesijuomat kuuluvat myös hintaan. Linja-autois-

Hannes Saarpuu, Lux Express Grupin toimitusjohtaja.

Kuljettajan puolella on yksi istuinrivi ja toisella puolella käytävää kaksi istuinriviä.

sa on kuumien juomien automaatti matkustajien käytössä veloituksetta.

Vuorot ajetaan kahdella kuljettajalla. Pietarin linjalla rajatarkastus vie noin puoli tuntia. Tallinnan ja Riikan välisellä linjalla pysähtytään pieni tuokio Latvian rajalla ja riippuen matkasta Pärnussa.

Yli kahdeksan miljoonaa kilometriä

Kansainvälisen liikenteen matkustajista 45 prosenttia matkustaa Tallinnan ja Pietarin välillä. Tallinnan ja Riikan välillä 22 prosenttia.

Riikan ja Pietarin sekä Riikan ja Vilnan välillä kokonaismatkustajamäärä on kummassakin kymmenen prosentin luokkaa.

Matkustajamäärä on kasvanut nopeasti. Tallinnan ja Pietarin välisessä liikenteessä on kuluvaan vuodenaikaan 40 prosentin nousu. Riikan ja Vilnan välisessä liikenteessä on kasvua 23 prosenttia. Riikan lentoasemalle ajetaan Tallinnasta ja Vilnasta yhä enemmän bussilla.

Tiheän linjaverkoston kaukaisimmat linjat ulottuvat Kaliningradiin ja Varso-

Tallinnan ja Pietarin välillä ajetaan kymmenen vuoroa päivässä.

vaan. Yhtiö on avaamassa liikennettä myös Minskiin. Aikaisemmin ajettiin myös Saksaan, mutta linjat lopetettiin.

Lux Express –bussit liikkuvat vuositasolla runsaat 8 miljoonaa kilometriä. Ensi vuoden liikevaihdoksi arvioidaan 12 miljoonaa euroa. Virossa valtio tukee rautatieliikennettä. Bussilla tapahtuva kaukoliikenne on silti etulyöntiasemassa, koska junalla ei voi ajaa montaa

päivittäistä vuoroa.

Jatkuva laaduntarkkailu

Suuri osa AS Lux Expressin kuljettajista on työskennellyt aikaisemmin Mootor Grupp konsernin AS SEBE:n palveluksessa. Vuonna 1994 perustettu AS SEBE harjoittaa valtavasti Viiron sisäistä henkilöliikennettä ja on kalustonsa sekä liikevaihtonsa puolesta Mootor Grupp konsernin

Jokaiselle matkustajalle on sähkölaitteita varten oma virtapistoke.

Mieli-musiikkia kahdeksalta kanavalta.

Martin Länts vastaa Lux Expressin myynnistä ja markkinoinnista

AS SEBE on Mootor Grupp konsernin suurin yhtiö. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Toivo Leht.

suurin yhtiö.

Viron johtava henkilökuljetusyritys ja rajat ylittävän henkilöliikenteen lippulaiva kiinnostaa kuljettajia. Palvelukseen hakeudutaan mielellään.

Virossa naiskuljettajia nähdään lähinnä kaupunkibussien ohjaksissa. Kauko- ja kansainvälisen liikenteen kuljettajatehtävissä työskentelevät pääasiassa miehet. Työ on fyysisesti raskasta johtuen matkatavaro-

den ja rahdin käsittelystä.

Lux Expressissä laaduntarkkailu on keskeytymätön proseduuri. Kalustoa, kuljettajan työskentelyä sekä palvelun tasoa ja toimivuutta kontrolloidaan päivittäin. Tarkkailu koskee koko palveluketjua varikko- ja huoltotoiminnoista asiakaspalvelutasolle.

Kaikella tällä pyrimme kehittämään palveluamme ja toimintaamme. Tarkistuksen perusteella palvelu-

yksikölle maksetaan hyvän miehen lisä tai sitten ei makseta. Kysymys ei siis suinkaan ole virheiden etsimisestä, jotta kuljettajille ja muulle henkilökunnalle voitaisiin jakaa moitteita, Hugo Osula huomauttaa.

Kampanjointi puree

Virossa eri matkustusvaihtoehtoja kartoittava huomaa Lux Expressin rinnalla määrättyiltä osin samoja konsepteja noudattelevan Simple Expressin. Hinnaltaan se on Lux Expressiä edullisempi ja sen vuoksi erityisesti opiskelijoiden keskuudessa hyvin suosittu.

Simple Express täydentää Lux Expressin liikennettä ja on vertailukelpoinen myös kalustonsa puolesta. Liikenne hoidetaan enintään kahdeksan vuoden

ikäisillä busseilla. Linjoja on vähemmän kuin Lux Expressillä, mutta ne ovat hieman pitempiä.

Erialaisten markkinointikampanjoiden ansiosta asiakkaalla, jonka matkustus ei ole sidottu johonkin määrättyyn ajankohtaan, on mahdollisuus tehdä matkansa todella edullisesti.

Konsernitasolla oikein kohdennetut kampanjat ovat kasvattaneet matkustajamäärää ruuhka-aikojen ulkopuolella. Kampanjoinnilla liikelle saatu asiakasvirta ei silti ole vähentänyt normaalia arkipäivän matkamyyntiä.

**Teksti ja kuvat:
Jorma Kuni ja
Ari H. Heinonen**

Hugo Osulan ylpeys, legendaarinen Setra S 80 vm 1974 seisoo entisöitynä Tallinnan linja-autoaseman nurkalla.

Laadukkaasti Lux Expressillä

Reportaasiryhmämme koematkusti Lux Express-linjat Tallinna-Riika-Tallinna sekä Tallinna-Pietari-Tallinna.

Tallinnalaisten heräillessä uuteen päivään kaartaa Lux Expressin aamun ensimmäinen vuoro klo 05.45 Tallinnan bussiasemalta kohti Latvian pääkaupunkia Riikaa, jonne on matkaa Tallinnasta 310 kilometriä. Mercedes Sprinter -pienoisbussin kyydissä istuu kymmenen matkustajaa. Heistä suurin osa on matkalla Riikan lentoasemalle.

Kuljettajat Kalle Ok sekä Hannu Liier esittäytyvät sekä toivottavat matkustajat tervetulleeksi. Kalle Ok kertoo aikataulun sekä matkan muut yksityiskohdat. Latvian rajalla on pieni pysähdys. Sen jälkeen matka jatkuu pysähdyksittä Riikaan.

Hannu Liier ohjastaa pienoisbussin Via Baltican alkupäässä hotelli Salzburgin pihaan. Varhaisesta matka-ajankohdasta johtuen

Reportaasiryhmä lähdössä matkaan. Jorma Kunin ja Ari H. Heinosen keskellä Lux Expressin myynti- ja markkinointijohtaja Martin Länts.

matkalla tarjoillaan aamiaisen. Kuljettajat noutavat pusseihin pakatut aamiaisannokset hotellista ja jakavat matkustajille. Jokainen saa myös kupillisen kahvia.

Aamiaisen nautittuaan yksi ja toinen matkustaja

vaipuu pienoisbussin miellyttävillä lepoistuimilla ueneen havahtuakseen Pärnun ohitustiellä tietyöosuuksiin. Aamu on valjennut päiväksi.

Pärnun eteläpuolella Hannu Liier siirtyy kuljet-

tajan paikalta lepovuoroon. Hänen ajotehtävänsä jatkuu Iklan raja-asemalla, missä hän vaihtaa Riikasta Tallinnaan lähteneeseen bussiin kakkoskuljettajaksi. Kalle Ok jatkaa Riikaan yksin.

Latvian pääkaupunkiin saavutaan klo 10.00. Muutama matkustaja jää Riikan keskustahotelleihin ja osa bussiasemalle. Loput Kalle Ok kuljettaa lentoasemalle. Linjan päätyttyä hän siirtyy lepäämään ja odottamaan paluuvuoroa Lux Expressin kuljettajien yöpymistiloihin.

Langattomassa verkossa

Pari tuntia myöhemmin Riikan bussiasemalta starttaa kohti Tallinnaa 15-metriseillä ja 42-paikkaisella bussilla Lux Expressin parhaimmaksi asiakaspalvelijaksi nimitetty Mati Lapmaa. Hymyilevä ja hyväntuulinen kuljettaja on ollut Mootor

Gruppin palveluksessa seitsemäntoista vuotta.

Kuten tulomatkakin, myös matka kohti Tallinnaa joutuu ripeästi. Viron ja Latvian raja ohitetaan pysähtymättä. Pärnun bussiasemalla pysähdytään viideksitoista minuutiksi. Matkatietokoneen ääressä aikaansa viettäneet käyvät ostamassa kioskilta päivän lehdet. Myös Lux Expressin busseissa on päivän lehdet luettavana.

Internetyhteys toimii bussissa moitteettomasti. Etenkin bussin takaosan bussiloungessa työskentelevä tietokoneen parissa on vaivatonta.

Pleksiovella muusta matkustamosta erotetussa bussiloungessa on neljä pöytäryhmää ja jokaisessa paikka neljälle matkustajalle. Kahvin ystäviä varten on keskioven syvennykseen sijoitettu kahviautomaatti.

Tarvittavat kuulutukset Mati Lapmaa hoitaa kokeen mikrofonin käyttäjän ottein sekä eestin kielellä että venäjäksi. Tallinnan bussiasemalle saavutaan neljän tunnin matkan jälkeen täsmälleen aikataulusa. Kaupungissa ilta on jo hämärtynyt.

Ruuhkainen Pietari

Pietarin linjalle lähdetään venäläisen tytäryhtiön ZAO Evrolains Pietari 15-metrillä 50-paikkaisella bussilla. 375 kilometrin matkaan kuluu kuusi tuntia.

Kulutukset tulevat tällä kertaa venäjän kielellä. Kuljettajat ovat venäläisiä ja busseja lähes täynnä. Kahviautomaatti on vilkkaassa käytössä. Muuta tarjoulua ei tällä vuorolla ole.

Narvaa lähestyttäessä apukuljettaja jakaa Venäjän rajatarkastusta varten matkustusasiakirjat. Lux Expressin matkustajille jää

Raivo Piksar ja Jorma Kuni tutkailevat Pietarin kehätien ruuhkaista liikennettä.

passintarkastuksen jälkeen hetki jaloitteluaikaa. Sitten matka jatkuu kohti Pietaria. Perille saavutaan kun ilta-päiväruuhka on alkamassa.

Pietarin kehätie on ruuhkainen myös myöhemmin illalla, kun Raivo Piksar ja Igor Fevraljov lähtevät viemään linjaa Pietarista kohti Tallinnaa. 15-metrinen 36-paikkainen Lux Express Special-bussi sovitautuu ruuhkaliikenteeseen. Pian ollaan kaupungin ulkopuolella.

Ulkona on jo pimeää. Hämyvalaistussa matkustamossa matkustajat nauttivat kuljettajien jakamia il-

lallisannoksia, kevyttä salaattia sekä voileipiä.

Pietarissa neuvottelumatkalla käynyt liikematkailija avaa matkatietokoneen ja kytketty internetiin. Parin penkkirivin päässä vanhempi miesmatkustaja on ottanut lepoasennon, kohottanut istuimen jalkatuen ja vaipunut tasaisen pehmeässä kyydissä uneen.

Raivo Piksar tuli Lux Expressin palvelukseen tänä vuonna. Aikaisemmin hän työskenteli Suomessa bussinkuljettajana Helsingin Bussiliikenteellä. Suomen kielen hyvin hallitseva rauhallinen ja hillitty her-

rasmieskuljettaja antaa täsmällisen vastauksen mo-
neen kysymykseen.

Lux Express Special-bussissa on myös kuljettajien miellyttävä viettä tauko-aikaa ajovuoron välissä. Jalkatilaa on runsaasti ja matkustajien palveleminen on helppoa leveällä käytävällä.

Kuuden tunnin matka Pietarista Tallinnaan sujuu miellyttävästi. Tallinnaan saavuttaessa on seuraava vuoro jo lähdessä kohti Pietaria.

**Teksti ja kuvat:
Jorma Kuni ja
Ari H. Heinonen**

Lux Express minibussin sisätilat ovat avarat ja valoisat.

KONSERNI

- 290 LINJA-AUTOA
- 31,2 MILJ. AJOKILOMETRIÄ
- LIIKEVAIHTO 42 MILJ. EUROA
- HENKILÖKUNTAA 840 HENKILÖÄ

AS **SEBE** *Ekspressbuss*

www.sebe.ee

PALVELUT

- Tarton kaupunkiliikenne 26 linjaa
- Vörun ja Itä-Viron läänien lähiliikenne 67 linjaa
- Kaukoliikenne 73 linjaa
- Tilausajot

250 BUSSIA

23 MILJ. AJOKILOMETRIÄ

LIIKEVAIHTO 24 MILJ. EUROA

HENKILÖKUNTAA 520 HENKILÖÄ

www.busland.ee

PALVELUT

- täydellinen yleistarkastus
- korityöt
- ylimaalaus
- verhoilut
- ehostukset
- sisä- ja ulkopesut
- alustatyöt
- moottorikorjaukset
- hinauspalvelu

KAPASITEETTI

16 bussia samaan aikaan

ASIAKASKUNTA

Suomen, Ruotsin ja Norjan linja-autoyrietykset

LIIKEVAIHTO 2,2 MILJ. EUROA

HENKILÖKUNTAA 40 HENKILÖÄ

LUX EXPRESS GRUPP

www.luxexpress.eu

PALVELUT

- kansainväliset linjat 54 lähtöä päivässä

RYHMÄÄN KUULUU

- Lux Express Estonia AS
- Lux Express Latvia SIA
- Lux Express Lithuania UAB
- ZAO Evrolains

40 BUSSIA

8,2 MILJ. AJOKILOMETRIÄ

LIIKEVAIHTO 12 MILJ. EUROA

HENKILÖKUNTAA 180 HENKILÖÄ

www.bussireisid.ee

TERMINAALIPALVELUT

- 230 lähtöä päivittäin
- 31 linja-autoyhtiötä

LIPUNMYyntI JA NEUVONTA

- 10 myyntipistettä

lippujen internet myyntipiste

AVOIN KAIKILLE LINJA-AUTOYHTIÖILLE

LIIKEVAIHTO 2 MILJ. EUROA

HENKILÖKUNTAA 40 HENKILÖÄ

www.cargobus.eu

500.000 LÄHETYSTÄ

LÄHETYSPALVELU TOIMII YHTEISTYÖSSÄ

26 LIIKENNÖITSIJÄN JA 21 YHTEISTYÖ-

YRITYKSEN KANSSA

YLI 250 SÄÄNNÖLLISTÄ LINJAA PÄIVITTÄIN

3383 ASIAKASYRITYSTÄ SEKÄ YKSITYISASIAKKAAT

ASIAMIEHIÄ 27 KAUPUNGISSA

LIIKEVAIHTO 1,8 MILJ. EUROA

HENKILÖKUNTAA 60 HENKILÖÄ

MOOTOR GRUPP AS

- LIIKETOIMINNAN YLEINEN JOHTO

Siirtyminen Virossa Euroon

1. joulukuuta 2010 alkaen yksityishenkilöt voivat vaihtaa veloituksetta kruunut euroiksi virallisen muuntokurssin 1 EUR = 15,6466 perusteella kaikissa käteisestä vastaavissa pankeissa.

–Alkaa pankkien eurosetelien yhteis-ennakkojakelulla yritysasiakkaille.

1. tammikuuta 2011 muuttuvat pankkiautomaatit 5 - 10 - 20 ja 50 euron seteleistä.

Kaikki kruunut muuttuvat europohjaisiksi. Kaupoissa voidaan maksaa sekä kruunuina että euroina; pankki-siirtoja ja korttimaksuja voi tehdä vain euroina.

14. tammikuuta 2011 asti on mahdollista maksaa käteisellä ja käyttää kruunuja ja euroja.

15. tammikuuta 2011 alkaen ainoa laillinen maksuväline on euro.

30. kesäkuuta 2011 asti on kauppiaiden ilmoitettava tarjouksia sekä kruunuina että euroina.

31. joulukuuta 2011 asti kruunut ja vaihdetaan euroiksi ja senteiksi pankeista. Viron Pankki vaihtaa kruunut euroiksi ja senteiksi.

Käteisrahaa on mahdollista saada kolmella tavalla: pankeista, pankkiautomaateista ja vähittäiskaupasta. Kruunut poistaa kierrosta pankit ja vähittäiskauppa.

Vähittäiskauppa. Jälkeen € -päivää voi maksaa kruu-

nuissa vielä kahden viikon ajan. Rinnakkaiskäytön aikaa voidaan kaikissa kaupoissa ja palvelualojen yrityksissä maksaa sekä euroina että kruunua. Vaihtorahat annetaan takaisin euroina.

Pankit. Kuukautta ennen (01.01.2011) ja kuusi kuukautta € -päivän jälkeen vaihtavat rahaa palveluja tarjoavat pankkikonttorit, kruunuja euroiksi veloituksetta. Sen jälkeen järjestyy kruunujen vaihto euroiksi Viron Pankeissa - toistaiseksi.

Pankkiautomaatit. Pankkiautomaatit on yksi tärkeimmistä välineistä euron käyttöönoton jälkeen. Nämä pyritään uudelleen virittämään niin, että kaikki automaatit antavat yksinomaan euroseteleitä viimeistään 48 tunnin kuluessa € -päivästä. Kahden viikon kruunun ja euron rinnakkaiskäytön aikana pankkien pankkiautomaateista saa 5 -, 10 -, 20 - ja 50 - euron seteleitä. Valinnan tekee kukin pankki itse.

Käteisrahan vaihto tapahtuu myös kahden viikon kuluessa € -päivästä, eli koko rinnakkaiskäytön aikana. Kruunuja vaihdetaan euroiksi virallisen kurssin mukaan ja vaihto on maksuton. Päivässä vaihdetaan yhdelle henkilölle enintään 1000 euron arvosta käteistä.

Rauno Reunanen

Paras tauko Autokeitaalla

Autokeidas Forssa

Autokeidas li

*Autokeitaan väki toivottaa
Rauhaista Joulun Aikaa
sekä Hyvää Uutta Vuotta 2011!*

Avoinna joka päivä: Forssa 24h • li 6-23

Autokeidas Forssa

**Ryhmävaraukset:
Forssa: 050 917 5533
li: 020 773 8765**

24 Autokeidas parasta Teille

24h Restaurant

MARKET

HESBURGER

NESTE OIL

Jatkokoulutuspäivä Huittisissa 20.11.

Lounais- ja Häme-alueet järjestivät yhdessä Sataedun (ent. HAKK) kanssa linja-autonkuljettajien jatkokoulutuspäivän. Perusjoukko koostui taannoisen NOSTE-projektin kautta ammattitutkinnon suorittaneista ja mukaan mahtui runsaasti muitakin, mm. Sataedun kouluttajia toimialajohtajaa myöten. Koulutukseen osallistui komeat 38 kuljettajaa, joten luokka oli paria tuolia vaille täysi. Aiheina olivat aina ajankohtaiset ensiapu sekä työ- ja lepoaikalainsäädäntö. NOSTE-koulutuksen käyneet saivat ensiapukorttiin uutta virtaa kahdeksi vuodeksi.

Kouluttajamme Tuulikki Sallinen antoi mallia miten Jarl Andström kääntyi kylkiasentoon.

Tarkastaja Ilmo Jaatinen esitteli digipiirturikorttien lukulaitetta ja yksi kortti luettiin malliksi. Tuloksesta ei ole vielä tarkkaa tietoa, odotan mielenkiinnolla.

Ensiapu-2:n kertauskurssi käsitti tärkeimmät ensiaputaidot elvytyksineen. Vaikka ei olisikaan aiempaa EA-koulutusta, kertauskurssin anti oli erinomainen. 4-tuntisen aikana käytiin läpi kaikkein oleelliset asiat, joita jokainen kansalainen voi tarvita milloin tahansa. Vaikka emme olisikaan osallisena liikenneonnettomuuteen, voimme joutua huolehtimaan ensiavusta esim. sairaustapauksissa. Ensiavun tehopakettimme antoi ETK-kouluttaja Tuulikki Sallinen.

Ajo- ja lepoaikasäädökset tuntuvat olevan hyvin suosittu puheenaihe kuljet-

täjien keskuudessa ja epävarmuutta ja jopa virheellisiä käsityksiä on yllättävän paljon. Puhumattakaan rikkeistä, joita tehdään tahallaan tai epähuomiossa. Saimme iltapäivän aikana tehokkaan tietoisuuden, jonka sisäistäneet ovat varmasti vahvoilla. Kouluttajamme oli tarkastaja Ilmo Jaatinen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta. Tämä omakohtaista kuljetajakokemusta omaava asiantuntija veti osuutensa todella mukaansa tempaavalla tavalla. Mikään ei tainnut jäädä epäselväksi.

**Teksti ja kuvat:
Timo Rinnekari**

Netistä löytyy mukavasti tietoa ammattipätevyysasioista:
www.trafi.fi>tieliikenne>ammattiliikenne>ammattipätevyys>kuorma- ja linja-autonkuljettajat>usein kysytyä
 Linkkejä aiheesta:
www.sataedu.fi
www.trafi.fi
www.spr.fi
www.lvm.fi>liikenne>kuljetusjalogistiikka>ajo-jalepoajat

Oulun Teboil Kaakkurinhovi palkittiin terveellisestä ruokatarjonnastaan

Työterveyslaitoksen Virkeänä ratissa – ruoasta terveyttä tien päälle -hanke on palkinnut huoltoasemia, jotka ovat ruokatarjonnassaan ja mainonnassaan huomioineet kuljettajien työkykyä edistävät sekä ajoterveyttä ylläpitävät ateriat. Oulun Teboil Kaakkurinhovi oli yksi kuudesta palkitusta huoltoasemasta. Palkintoperusteluissa Teboil Kaakkurinhovia kiitettiin erityisesti terveellisistä ruokaraaka-aineista.

Teboil Kaakkurinhovin kauppiaat **Vesa** ja **Raija Kjellman** iloitsivat tunnustuksesta.

”Olemme kuluneena vuonna satsanneet kovasti ruokapuolen kehittämiseen, niin laadukkaaseen tarjontaan kuin markkinointiin, ja ruokamyynä onkin ollut mukavassa kasvussa. Yksi valteistamme on varmasti monipuolinen salaattipöytäme”, Vesa Kjellman kertoo. ”Myös jo kello viisi alkava aamiainen on saavuttanut suuren suosion. Tavoitteenamme onkin tarjota asiakkaillemme maittavaa ja ravitsevaa ruokaa kellon ympäri.”

Huoltamoyrittäjyys kulkee suvussa

Oululaisen Vesa Kjellmanin ura huoltamoyrittäjänä alkoi vanhempien jalanjäljissä jo 1987. Teboil-kauppiaina Vesa ja Raija Kjellman aloittivat Tuirassa vuoden 2004 lopussa, ja tasan vuosi sitten he ottivat vastuulleen myös Teboil Kaakkurinhovin. Huoltoasemaura jatkuu jo kolmannessa polvessa, kun Vesa ja Raija Kjellmanin poika **Toni Kjellman** vastaa nykyisin Tuiran Teboilin toiminnasta.

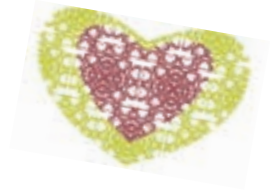
Kauppiaspariskunnan lisäksi Teboil Kaakkurinhovissa työskentelee 23 henkilöä. Liikenneasemapäällikkönä on alusta asti toiminut **Katja Vanhamäki**.

Virkeät 24 h huoltoasemat huomioivat asiakkaan ja työntekijän tarpeet

Kilpailussa arvioitiin ympärivuorokautisesti avoinna olevia huoltoasemia kautta Suomen. Laillistettu ravitsemusterapeutti suoritti arvioinnit kesän 2010 aikana. Kaikkiaan arvioitiin 29 huoltoaseman ruokatarjonta. Perustelujen mukaan palkituilta asemilta löytyi keskivertoa enemmän terveellistä ruokatarjontaa niin à la carte -annoksista kuin nouto- ja salaattipöydästä. Yötarjonnassa oli virstatäviä vaihtoehtoja joko salaattipöydän, -annosten, keiton tai puuron muodossa. Palkittavien valinnassa kiinnitettiin huomiota myös henkilökunnan tietoon ja taitoon tarjota virkeyttä ylläpitäviä ruokavaihtoehtoja, sekä aseman omien työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtimisen taakseen.

Vuoden 2010 Virkeiksi 24 h huoltoasemiksi valittiin Oulun Teboil Kaakkurinhovin lisäksi Shell Helmisimpukka Lievestuore, Neste Hartola Jari-Pekka, Neste Motorest Rovaniemi Reissumies, Neste Tiilimäki/Porin Kepsa SBL Kallonen sekä ABC Viipurinportti Lappeenranta.

Kahvila-Ravintola Piilipuu Savitaipaleella

Savitaipaleen keskustassa palvelee ryhmiä uusi, huhtikuussa 2010 perustettu ravintola. Tyylikkäästi sisustettu, ravintola tarjoaa terassit mukaan lukien 188 asiakaspaikkaa. Talvisin mahtuu mukavasti 50 asiakasta. Ravintolasalin lisäksi talosta löytyy yksityistilaisuuksiin Olotila saunoineen ja yksityisine terasseineen, Englantilainen pubi asiaankuuluvine antimineen ja pienemille porukoille 12-paikkainen Presidentti kabinetti, joka soveltuu hyvin vaikka kokouksien pitoon. Asiakaspalvelusta huolehtii 6 vakituista ammattilaista.

Piilipuussa tarjotaan asiakkaille myös kivaa tekemistä. Lautapelejä löytyy moneneen makuun ja yhtenä erikoisuutena on pöytä-curlingrata. Ohjelmistoon kuuluu pokeriturnaukset, tietovisat, pöytä-curlingkisat ja viikonloppuisin on ohjelmassa elävää musiikkia. Matkapaketit ja ohjelmapalvelut ovat tulossa yrityksen tuotteisiin.

Kurkistus presidenttien ruokapöytäan

Ryhmille tarjotaan mahdollisuutta herkutella presidenttien tapaan. Ruokalistalta löytyy viiden presidentin inspiroimat menut, jotka perustuvat presidenttien elämään perehtyneiden dokumentteihin. Tarjolla on Mannerheimin, Kekkonen,

Kallion, Paasikiven ja Halosen mieliruokia. Presidentti-menut tarjoillaan vähintään 20 hengen ryhmille ja tilaukset pitää tehdä viikkoa ennen tilaisuutta.

Kuljettajat kahvittelevat ja ruokailevat ryhmän mukana.

Teksti Timo Rinnekari

Keittiö on avoinna

Kesäaikana (15.6. - 15.8.)
ma-su 11:00-21:00

Talviaikana (1.9. - 14.6.)
ma-ti 11:00-18:00, **ke** 11:00-20:00,
to 11:00-18:00, **pe** 11:00-21:00,
la 12:00-21:00, **su** 12:00-20:00

Yhteystiedot:

Piilipuu Peltoinlahdentie 23 • 54800 Savitaipale
Puh. 045 3122797

piilipuu@piilipuu.com www.piilipuu.com

Isäntä-Mika 0500 233440
mika.laatikainen@piilipuu.com

Emäntä-Sofia 050 403 3887
sofia.skaffari@piilipuu.com

SUOSI KANNATTAJIAMME

Kannattajan nimi

Kannattajan nimi				faksi
A&A Niemitalo	Hetekyläntie 8	93140 KIPINÄ	08-8260 200	08-8260 222
A.Lamminmäki Oy	Ahertajankatu 3	39700 PARKANO	050-5020 520	
Ab Kasnäsudden Oy		25930 KASNÄS		
ABC Kuortti	Mäyrätie 1	19410 KUORTTI	015-2062 440	0500-862 438
ABC Masuuni	Santasalonkatu 2	03600 KARKKILA	09-224 2600	09-2242 6040
ABC Utti	Lentoportintie 1-3	45410 UTTI	05-826 2240	
ABC Vaasa	Kiitokaari 2	65380 VAASA	020-7569 900	06-3568 599
ABC Forssa	Matkailijankatu 2	30100 FORSSA	03-4246 2151	
ABC Haapajärvi	Puistokatu 10	85800 HAAPAJÄRVI		
ABC Haapavesi	Urheilutie 54	86600 HAAPAVESI		
ABC Halikko	Prismantie 1	24800 HALIKKO		
ABC Heinola	Työmiehentie 33	18200 HEINOLA	03-8782 819	
ABC Hiekkasärkät Kalajoki	Tuomipakkaintie 2	85100 KALAJOKI		
ABC Hirvaskangas	Suonenjoentie 10	41290 KANGASHÄKKI	010-7675 820	010-7675 832
ABC Hyvinkää	Peltokuumolantie 2	05800 HYVINKÄÄ	010-7666 720	
ABC Härkähovi	Turuntie 2	31400 SOMERO	02-7288 500	
ABC Ilola	Koivukylänväylä 66	01390 VANTAA	010-7666 860	
ABC Juva	Tulostie 1	51900 JUVA	015-7272700	
ABC Jyväskylä Palokka	Palokanorsi 10	40270 PALOKKA	010-7675 920	
ABC Järvenpää	Myllytie 30	04400 JÄRVENPÄÄ	010-7666 700	
ABC Keljonkangas	Eteläväylä 17	40530 JYVÄSKYLÄ	014-4477 200	014-4477 222
ABC Keuruu	Jyväskylänentie 5	42700 KEURUU	010 7675 800	010 7675 819
ABC Kiikoinen	Taitajantie 3	38300 KIIKOINEN	02-6251 863	
ABC Koillisportti	Ouluntie 74	93100 PUDASJÄRVI		
ABC Kokkola	Heinolankaari	67700 KOKKOLA		
ABC Kortela	Unajantie 2	26840 RAUMA	02-8330515	02-8330518
ABC Lahdesjärvi	Automiehenkatu 39	33840 TAMPERE		
ABC Lohtaja Kajaani	Taikatie 4	87700 KAJAANI	08-6332 240	08-6332 2426
ABC Mikkeli Tuukkala	Annilantie 2	50500 MIKKELI	015-2062 470	015-2062 471
ABC Nastola Villähde	Majakkatie 2	15540 VILLÄHDE	03-8761 252	03-8761225
ABC Nihtisilta Espoo	Nihtisilta 4 (Kauniaistentie)	02630 ESPOO	010-7666 730	
ABC Nummela	Asematie 2	03100 NUMMELA	09-2222 519	
ABC Oravainen	Kokkolantie 75	66800 ORAVAINEN		
ABC Oritupa	Valtatie 9	35300 ORIVESI	0107672 600	03-334 0300
ABC Padasjoki	Tauluntie 124	17500 PADASJOKI	03-5513 440	
ABC Perniö	Haarlantie 2	25500 PERNIÖ	02-7358 404	
ABC Pieksämäki	Vehkanotko 2	76150 PIEKSÄMÄKI	015-2062 490	015-2062 491
ABC Piihovi Salo	Ruoksmäentie 1	24260 SALO	02-7211 10	
ABC Pirkkala	Keisarinviihta 2	33960 PIRKKALA	03-3124 7800	
ABC Pulkkila	Pulkkilantie 2 A	92600 PULKKILA		
ABC Raahe	Asemakatu 11	92100 RAAHE		
ABC Renkomäki	Simolanmutka 1	15680 LAHTI	03-813 060	
ABC Riihimäki	Kinturintie 2	11120 RIIHIMÄKI	019-7167 819	019-7167 815
ABC Savikukko	Keskuskatu 10	15870 HOLLOLA	03-7801 533	03-7801 009
ABC Savitaipale	Peltoinlahdentie 31	54800 SAVITAIPALE		
ABC Savonlinna	Suuri Savontie 1	57510 SAVONLINNA	015-2062 967	015-2062 966
ABC Särkisalmi Parikkala	Rinnekatu 1	59310 SÄRKISALMI	010-7620 360	
ABC Talliketo Rauma	Tallikedonkatu 12	26100 RAUMA	02-8225 009	02-8330 547
ABC Tiiriö	Paroistentie 1	13600 HÄMEENLINNA		
ABC Tikkula/Satakunnan osk	Tikkulantie 2	28100 PORI	02-6251930	050-5221003
ABC Toijala	Satamatie 43	37800 TOIJALA	03-2308800	
ABC Tornio	Oikokatu 1	95420 TORNIO		
ABC Tuomarinkylä Helsinki	Yhdyskunnantie 74	00680 HELSINKI	010-7666 715	
ABC Tupos	Tyrnäväntie 118	91910 TUPOS	08-5641500	
ABC TUULOS	Pohjoistentie 70	14810 TUULOS	010-7657 922	
ABC Vaajakoski	Vaajakoskentie 850	40800 VAAJAKOSKI	014-3381350	

SUOSI KANNATTAJIAMME

ABC Vaalanportti	Vaalantie 285	91700	VAALA	08-536 150	08-536 1150
ABC Viipurinportti Lappeenranta	Hirsimäenkatu 1	53500	LAPPEENRANTA		
ABC Viitasaari	Kokkosalmentie 7	44500	VIITASAARI	014-5599 525	014-5599 500
ABC Ylivieska Savontie	Savontie/Ollilanojankatu	84100	YLIVIESKA	020-7569 120	08-423 473
Alppiruusu	Vanhamaantie 1110	47200	ELIMÄKI	05-3776 868	
Anttolanhovi	Hovintie 224	52100	ANTTOLA	020 7575 200	
Arctic Knife	Sonkamuotka	99320	KÄTKÄSUVANTO	016-538 738	016-538 738
Artimat Oy/Potkuriparkki	Seipäjärventie 5	99510	RAUDANJOKI	016-634 123	
Autohuolto T Lindeman Oy	Kolmostie 670	39500	IKAALINEN	03-458 6310	03-458 9090
Autokeidas li	Sorosentie 2	91100	II		
BUSSARI OY	Pitkäsentie 23	01200	VANTAA	09-8702 187	0500-509 413
Diverssikauppa EP Ky/Kasvihuoneilmiö	Turuntie 1811	09810	NUMMI	019-373 788	
FAZER MAKEISET Oy	Yrittäjätie28	03600	KARKKILA	09-3478 660	044-5250 135
Finneoplan- Myynti Oy	Harellintie 7	32800	KOKEMÄKI	03-2662 033	050-5498015
Gasthaus Heinävesi	Askeltie 2	79700	HEINÄVESI	017-562 411	017-562 461
Gemstone Cafe/ Tulivuorikeskus	Lehtotie 15	62940	HOISKO	06-557 3950	06-557 3950
Gustaf Serlachiuksen museo	Serlachiuksenkatu 2	35800	MÄNTTÄ	03-4886 800	
Gösta Serlachiuksen taidemuseo	Joenniementie 47	35800	MÄNTTÄ		
H.Saarinen Ky/Hotelli Nukkumatti	Rautatiekatu 10	67100	KOKKOLA	06-824 3200	06-822 4733
Haagan Suutari Oy	Oskelantie 8	00320	HAAGA	09-5879 152	
Hansatie Oy/Autokeidas	Autokeidas	30100	FORSSA	03-419 91	03-419 9510
Hatusen Liikenne	Parolantie 46	13720	PAROLA	03-6717 202	03-6717070
Helsingin Bussiliikenne Oy	Hakamäenkuja 1	00310	HELSINKI	09-5879491	
Herkkuravintola Takkatupa	Rupontie 11	44800	PIHTIPUDAS	014-562 663	014-562660
Himos Lomat	Säyrylä	42100	JÄMSÄ	014-15331	
Hirvaskankaan kauppiat ry/	Kauppaokeskus Spektri	44250	ÄÄNEKOIVISTO		
Hotelli Ellivuori		38130	ELLIVUORI	03-519 21	03-515 4210
Hotelli Inari Oy	Inarintie 40	99870	INARI	016-671026	
Hotelli Julie / Amuse OY	Valimontie 3	80710	LEHMO	013-263 11	013-263 1122
Hotelli Jussan Tupa	Ounastie 140	99400	ENONTEKIÖ	016-521101	016-521379
Hotelli Sommelo	Pallokentäntie 2	45700	KUUSANKOSKI	05-740 701	
Hotelli Tulikettu	Hiukanharju	88600	SOTKAMO	08-6693 111	08-666 2222
Hotelli Urku	Kangasalanatie 1108	36200	KANGASALA	03-3140 1300	03-31401330
Hotelli Utsjoki		99980	UTSJOKI		
Hotelli-ravintola Kultahippu	Petsamontie 1	99800	IVALO	016-661 825	016-662 510
Hotelli-Ravintola Martinhovi	Martinkatu 6	21200	RAISIO	02-4382333	02-4382366
Huittisten ammatillinen aikuiskoulutuske	Teollisuustie 5-7	32700	HUITTINEN	02-5601 400	
Hulluporo Oy		99130	SIRKKA	016-651 0100	016-641 568
Humppilan Lasitorni Oy	Lasitehtaantie 11	31640	HUMPPILA	03-4249 150	0400-626 507
Huoltoliitto ry / Kunnanpaikka	Vuorelantie 2	70910	VUORELA	017-476 111	017-465 1398
Hyötylän Käsitöyöpaja Ky / Takkaporo	Valtatie 20	99100	KITTILÄ	016-643 420	
HÄRKÄPAKARI OY	Risto Rytinkatu 2	32700	HUITTINEN	02-565000	
Härmän Kuntoutus Oy	Vaasantie 22	62375	YLIHÄRMÄ	06-483 1111	06-484 6703
Ihme Kahvila	Kajaanintie 1184	91740	JAALANKA	08-810 9262	
Iittala outlet Arabia	Hämeentie 135, Arabiakeskus	00560	HELSINKI	020-4393 507	
Iittala outlet Humppila		31640	HUMPPILA	020-4393 517	
Iittala outlet Iittala		14500	IITTALA	020-4393 512	
Iittala outlet Nuutajärvi	Pruukinraitti	31160	NUUTAJÄRVI	020-4393 527	
Inarin Porofarmi	Kittiläntie 1445	99800	IVALO	016-673 912	
J. KÄRKKÄINEN OY	Ollilanojankatu 2	84100	YLIVIESKA	08-4109500	
Jalavan kauppa	Mikonkuja 2	93400	TAIVALKOSKI		
Joelka Ky/Hotelli Kolari	Muonontie 1	95900	KOLARI	016-313 711	
Joulupukin Kammarin Oy	Joulumaantie 1	96930	NAPAPIIRI	016-362 255	016-362007
Joutsan Huttulainen Oy	Rantatie 21	19650	JOUTSA	014-882 320	014-882 051
Juustoportti Catering Oy	Meijeritie 3	61600	JALASJÄRVI	06-4566 900	06-4566 945
JYVÄSKYLÄN Talouspalvelut		40101	JYVÄSKYLÄ	040-5293 427	
Jämsän Patalahti Oy	Patalahti	42100	JÄMSÄ	014-715 251	014-716 260

SUOSI KANNATTAJIAMME

K-market liikenne Ankkurituuli	Länsikaari 3	07900	LOVIISA	019-5609 007	020-7422870
K-market liikenne Oulu Isko	Iskontie 1	90550	OULU	08-8177 950	
K-market liikenne Paimio	Ajurintie 1	21530	PAIMIO	02-4705 020	
K-market liikenne Lahti Taukokuuli	Merrasjärvenkatu 1	15240	LAHTI	03-874 260	
K-market liikenne Mäntsälä Tuuliruusu	Helsingintie Hirvihaara	04600	MÄNTSÄLÄ	019-6888 295	
K-market liikenne Orimattila Tuuliharja	Mustajärvi	16300	ORIMATTILA	03-874 270	
K-market liikenne Sipoonlahti	Eriksnäsiintie 131	01150	SÖDERKULLA	09-2722 240	
K-market liikenne Tampere Teiskontie	Teiskontie 60	33560	TAMPERE	03-3126 2700	
K-market liikenne Turku Kaskentie	Kaskentie 2	20700	TURKU	02-2507 510	
Kaamasen Kievari Oy	Kaamasentie 2855	99910	KAAMANEN	016-672 713	
Kahvi-Pakari	Saarentie 1	54530	LUUMÄKI	05-457 3503	
Kahvila Lohihovi Oy	Lohikuja 10	97420	LOHINIVA	016-766 176	
Kahvila-Ravintola Granni	Kolarintie 9 A	95700	PELLO	016-515 500	
Kahvila-ravintola Piilipuu	Peltoinlahdentie 23	54800	SAVITAIPALE	045-3122797	
Kainuun Portti / Prohotel Oy		87700	KAJAANI	08-613 3000	08-613 3010
Kainuun Tähti Oy, Shell Kontiomäk	Viitostie 2	88470	KONTIOMÄKI	08-6872 301	040-5464 396
Kaisan Kamari	Tuukkala	50500	MIKKELI	015-335 500	
Kaivosyhtiö Arctic Ametisti Oy	Laavutie 5 A 5	99555	LUOSTO	016-624334	0400-666 820
Karjalan Kievari Matkailukeskus	Lappeenrannantie 18	59800	KESÄLAHTI	013-371 421	013-371 423
Katinhännän kievari	Katinhännäntie 541	32200	LOIMAA	02-7683135	
Kaunispään Huippu Oy		99830	SAARISELKÄ	016-668 803	016-668 904
Kauppakesk.Revontuli Kannatusyhdy.	PL 2237	96201	ROVANIEMI		
Keski-Suomen liikenne	Rahastajantie 4	44100	ÄÄNEKOSKI	014-522471	014-522472
Kittilän Tarvikeosa ja Huoltamo Ky	Valtatie 26	99100	KITTILÄ	016-642 872	
Kolmosetappi Oy/Autoresta DeliWay	Kumitie 2	33470	YLÖJÄRVI	03-3142 6100	
Konditoria Annen Pullapuoti	Jäämerentie 28	99600	SODANKYLÄ	0400-325 185	
Korukaivos Oy	Kielotie 7	01300	VANTAA	09-8574 793	
Koskelon Matkailukeskus Oy	Ysitie 3399	77600	SUONENJOKI	017-519 520	017-519 520
Koskenkorvan Tila Oy	Sahatie 3	61330	KOSKENKORVA	06-422 9095	
Koskikartanon Kahvila-ravintola	Tampereentie 636	16800	HÄMEENKOSKI	03-7511499	03-7511399
Kosonen S. Linja-autoliike	Kerimäentie 4	58200	KERIMÄKI	015-541 146	015-542 046
Kotileipomo Siiskonen Oy	Kauraleiväntie 10	51740	HUUHANAHO		
Kuivaniemen Merihelmi Oy/Merihelmi	Rynkyntie 9	95100	KUIVANIEMI	08-7246 900	
Kukkolan Tilausliikenne Oy/Kukkolan	Rantatie 19	99800	IVALO	0400-696 678	
Kultaranta Resort Oy	Särkäsalmentie 178	21100	NAANTALI		
Kutilan Liikenne Oy	Saumaajantie 1	96910	ROVANIEMI	016-364 300	016-364 303
Kyllönen A. Oy	Koulukatu 12	88900	KUHMO	08-6550 256	08-652 0428
Kylmänen Food Oy	PL 5	92501	RANTSILA	08-210 811	
Kylpylähotelli Kuntoranta	Kuntorannantie 14	78400	VARKAUS	017-5601403	0400-836965
Kymen Paviljonki		45740	KUUSANKOSKI	05-3745 690	05-3744 786
Kärsämäen Liikekeskus Oy Paanulinna	Haapajärventie 1	86710	KÄRSÄMÄKI		
Labnässtiftelsen/Labnäs semesterhem	Labnäs vägen 66 A	25870	DRAGSFJÄRD	02-424 637	02-424 999
Lahden Autokori Oy	Koritie 2	15540	VILLÄHDE	03-887 100	03-8871 200
Laitilan Kievari	Keskuskatu 20	23800	LAITILA	02-850 20	02-850 28
Lankosken Köffi Ky	Vaasantie 83	29790	TUORILA	02-5514 191	0400-879 783
Lapin Lahjatalo Oy	Kolarintie 9 A	95700	PELLO VIHREÄPYSÄKKI	016-512 170	050-5706 763
Lapin Liha Oy	Ahjotie 9	96101	ROVANIEMI	016-340 340	016-340 3444
Leenan Kahvio	Tuureporinkatu 2	20100	TURKU	0400-806 689	
Lihajaloste Korpela Oy	Venesjärventie 4	38700	KANKAANPÄÄ	02-5721 405	
Lihajaloste Korpela Oy	Takkulantie 11	32700	HUITTINEN	02-5605 668	
Liikenne O.Eteläpää Oy	Torikatu 47	54800	SAVITAIPALE	05-4160 075	
Lisävaruste Oy/Autopesucenter	Malminkartanonkuja 1-3	00390	HELSINKI	09-5471 046	
Lomatratio Oy	Kangasniementie 18	76850	NAARAJÄRVI	020-7415 510	0400-650 267
Lomayhtymä Finland Oy Runnin	Kylpylä Runnintie 407 A	74595	RUNNI	017-7687 524	017-7687 521
Lounas- ja juhlapalvelu Mirka Oy	Tapionkatu 4	40100	JYVÄSKYLÄ	010-6667 070	
Lounasravintola Macula	Yrittäjänkaari 7	30420	FORSSA	03-4222 230	
Lusto- Suomen Metsämuseo ja	Lustontie 1	58450	PUNKAHARJU		
M&P Hynninen Oy	Lepikkomäentie 1	79810	KARVION KANAVA	017-563569	040-5655 605

SUOSI KANNATTAJIAMME

Maria Drockila Oy	Pakaantie 1	16300	ORIMATTILA	03-876 790	
Matin ja Liisan asema Oy	Asematie	73100	LAPINLAHTI	020 7931 800	
MedFlight Finland	Virkatie 1 A	01510	VANTAA	09-780 040	0400-611 586
Mikontalon ravintola ja pitopalvelu	Perinnekylä	34800	VIRRAT	03-4756 560	050-5582 485
Motelli Takkavalkea Ky	Savukoskentie 1	98900	SALLA	016-831 801	016-832 007
Motorest Karisto	Kauppiaankatu 1	15150	LAHTI	03-873 190	
Muurla Design Marketing Oy	Muurlantie 9	25130	MUURLA	020-7118 899	020-711 8890
Muurlan Hallinkauppa Oy	Muurlantie 23	25130	MUURLA	02-732 0050	
Napapiirin Lahja Oy		96930	NAPAPIIRI	016-3561 513	
Napapiirin Matkaajan Tietopiste Ky		96930	NAPAPIIRI	016-3562 096	
Neste Vesivehmaa Körrinkolo Oy	Joenkulmantie 2	17130	VESIVEHMAA	03-7340 250	03-7844 270
Neste huolto Junttari	Valtatie 1	99100	KITTILÄ	016-643 031	016-643 326
Neste Häijää Mouhijärvi-Häijään huoltok. Kauppakuja 1	Seinäjoentie 35	38420	HÄIJÄÄ	03-5187 216	0400-820 234
Neste Jalastuuli	Seinäjoentie 35	61600	JALASJÄRVI	06-4561 250	
Neste Janakkala Linnatuuli	Harjunmäki	12400	TERVAKOSKI	207422183	
Neste Kemi Lapintuuli	Veitsiluodontie 19	94830	KEMI	207422200	
Neste Kolinportti		83950	AHMOVAARA	013-671 110	013-671 105
Neste Kuortane Velj. Jaskari Oy	Seinäjoentie 10	63130	MÄYRY	020-7558730	
Neste Kärsämäki Paanulinna	Heikkisentie 152	90940	JÄÄLI	08-771 221	
Neste Levi	Tunturitie 2	99130	LEVI	040-3500 876	
Neste Maikkula,Oulun Baari	Haaransuontie 1	90240	OULU	08-557 4099	08-338629
Neste Napapiiri	Joulupukintie	96930	NAPAPIIRI	020-7299 860	
Neste Porinportti	Alaruukintie 1	28610	PORI	02-637 6410	02-637 0323
Neste Pälkäne Aapiskukko	Valtatie 12	36600	PÄLKÄNE	207422203	
Neste Rautatienkatu	Rautatienkatu 10	67100	KOKKOLA	06-8224 731	
Neste Rovaniemi Alakorkalontie	Alakorkalontie 22	96300	ROVANIEMI	207422202	
Neste Saariselkä	Kiveliöntie 8	99830	SAARISELKÄ	016-668 691	
Neste-huoltoasema Mauno Alatalo	Jäämerentie 134	99600	SODANKYLÄ	016-614151	016-614153
Nurmijärven Linja Oy	PL 49	01901	NURMIJÄRVI	09-8789 900	09-208 499
Oiva Catering Oy/Liekoranta	Asemakatu 34	38210	SASTAMALA	03-5143 662	
Orilammen Lomakeskus	Voikoskentie 138	47910	HILLOSENSALMI	05-389 881	
Osuuskunta Linnan Liisa	Jyväskylätie 705	43100	SAARIJÄRVI	014-423 212	
OUTO LINTU OY	Karhunpesäkivi	99870	INARI	016-672600	
Oy Lumilinna Kemi - Snowcastle LTD	Kemin sisäsätama	94100	KEMI	016-259 502	
Oy Svartå Gärd Ab	Hällsnäsintie 89	10360	MUSTIO	019-36231	019-362 3250
Padasjoen Laiva Oy / Olavi Virtanen		17500	PADASJOKI		0400-351959
Panda Oy Ab	Asematie 2	40800	VAAJAKOSKI	014-446 9162	014-446 9138
Panorama Tours	Toinen Linja 25	00530	HELSINKI	102920780	
Paulan Pidot	Kuuri-riuantie 34	28800	PORI	02-638 3761	0500-898 772
Pinetta-Tuote Oy	Vahterantie 27	24240	SALO	02-777 655	02-777 6570
Polar Holidays	Antinmukka 4	96600	ROVANIEMI	016-3330100	016-369061
Porotila Toini Sanila	Sanilantie 36	99800	IVALO		
Porvoon kaupungin matkailutoimisto	Rihkamakatu 4	06100	PORVOO	019-5202 316	
Pukaron Huilipaikka Oy / Pukaron Paroni	Koivistontie 2 C	07830	PUKARO	019-613 185	019-613 181
Päivin Kammari	Jäämerentie 11	99600	SODANKYLÄ	016-319 633	0400-770 227
Qality Hotel Isovalkeinen	Päiväranta	70420	KUOPIO	017-5396 100	
RAITIN KAHVILA Oy	Pohjolanraitti 9	19600	HARTOLA	03-716 6306	f 03-7161755
Raseborg-opisto	Lähdelammentie 155,	10300	KARJAA	010-7703 730	
Rauman Hovi Oy / Kalliohovi	Kalliokatu 25	26100	RAUMA	02-83 881	
Ravintola Lounatuuli	Tulolantie 23	84100	YLIVIESKA	08-423 075	08-423 454
Ravintola Nuupalan Patruuna Oy	Vammaksentie 1	38210	SASTAMALA	040-5094349	
Ravintola Sarrit Ky	Inarintie 46 c/o Siida	99870	INARI	016-661 662	
Ravintola Vanha Kelo	Mauontie 1	47710	JAALA	05-334 101	05-384 550
Restorest Oy Hotel Leikari	Haminantie 261	48810	KARHULA	05-227 8111	05-285 803
Restel/ Kim Westerling	Hämeentie 19	00500	HELSINKI	09-7335 335	040-5880102
Rieskapaiikka	Nelostie 3312	95355	KOIVU	016-439 221	
Rovaniemen	Toripuistikko 5-7 3 krs	96200	ROVANIEMI	020-7984 932	
Ruokapaikka Hanna Maria	Välikatu 6	06100	PORVOO	020-7189 616	

SUOSI KANNATTAJIAMME

Ruunawere Hotell	Varbola	78203	RAPLAMAA		
Ränssin Kievari	Kuikantie 340	41140	KUIKKA		
Savutuvan Apaja		40800	VAAJAKOSKI	014-262 022	014-262 099
Scan Auto Oy Ab / Linja-Auto	PL 59	00391	HELSINKI	010 555 010	
SEO Padasjoki/Kahvila Kotipulla	Oy Taulunmäentie 2	17500	PADASJOKI	03-5512 350	
Severi & Severiina	Käpykankaantie 10	78850	VARKAUS	040-5448 028	017-551 3333
Shell - Iittala	Aropaltiontie	14500	IITTALA	03-656150	
Shell - Liminka	Raahentie 30	91900	LIMINKA		
Shell - Napapiiri	Sodankyläntie 715	96930	NAPAPIIRI	016-3560 461	016-3560 016
Shell - Tamppari	Vasunmäentie 10	62100	LAPUA	06-4374430	
Shell - Veturi	Hannikaisenkatu 24	40100	JYVÄSKYLÄ	014-630 540	
Shell - Vitsari	Piispansuora	67410	KOKKOLA	06-8310300	
Shell Liminka	Raahentie 30	91900	LIMINKA		
Shell Piippola	Kestiläntie 1	92620	PIIPPOLA	08-8120211	0400-384542
Shell Pitkä-Shell	Valtatie 6	54500	TAAVETTI	05-425 681	05-425 671
Shell Veturi Jyväskylä	Hannikaisenkatu 24	40100	JYVÄSKYLÄ	014-630 540	
Shell Vitsari	Piispansuora	67700	KOKKOLA		
Shell-Aura	Valtatie 36 B	21380	AURA	02-4860 650	02-4860 796
Shell-Hirvaskangas	Suonenjoentie 9	41290	KANGASHÄKKI	014-5486 621	014-5486 661
Shell-li	Leipojantie 1	91100	II	08-8176 361	08-8176 362
Shell-Juva	Pieksämäentie 4 A	51900	JUVA	015-651 227	015-651 543
Shell-Jämsä	Kauhkialantie 116	42100	JÄMSÄ	014-715 390	014-715 392
Shell-Kalajoki	Kokkolantie 1	85100	KALAJOKI	08-462662	08-463 196
Shell-Karjaa	Lepinpellonkatu 1	10320	KARJAA	019-236 510	019-236 736
Shell-Kyyjärvi	Honkalehdontie 2	43700	KYYJÄRVI	014-471 220	014-471 528
Shell-Laitila	Eurantie 1	23800	LAITILA	02-855 770	02-855771
Shell-Lievestuore	Liepeentie 2 A	41400	LIEVESTUORE	014-861 018	014-861 253
Shell-Liljendal	Valtatie 6	07880	LILJENDAL	019-616 585	019-616 664
Shell-Mommola	Loimijoentie 74	32700	HUITTINEN	02-569 792	02-569796
Shell-Muurame	Muuramentie	40950	MUURAME	014-3385 600	014-3385 633
Shell-Mäntsälä P	Valtatie 4-5	04600	MÄNTSÄLÄ	019-6855 255	019-6855 250
Shell-Oriketo	Vanha Tampereentie 203	20380	TURKU	02-2550 006	02-2550 058
Shell-Parkano	Pahkalantie 2	39700	PARKANO	03-4483 170	03-4480 499
Shell-Pihtipudas	Putaanportintie 11	44800	PIHTIPUDAS	014-561981	014-562 243
Shell-Ruskeasanta	Tuusulantie 10	01390	VANTAA	09-8252 899	09-8252 898
Shell-Ruutana	Ruutanantie 1049	36110	RUUTANA	03-3761 700	3761 297
Shell-Siilinjärvi	Golfitie 11	71800	SIILINJÄRVI	017-4624 076	017-4624 380
Shell-Ylämylly	Ylämyllytie 77	80400	YLÄMYLLY	013-852 536	013-852 533
Shell-Ylöjärvi	Vanha Vaasantie 1	33470	YLÖJÄRVI	03-3484 899	03-3486 997
Shell-Zeppelin	Zeppelinintie 1-2	90450	KEMPELE	08-512 777	08-5208 991
Sievin Savi Shop	Rynkyntie 9	95100	KUIVANIEMI		
SIIDA Saamelaismuseum ja Luontokeskus Metsähallitus	LP Lappi	96101	ROVANIEMI	0400-898 212	
Sillin Talli Ky/Esso Saukkola	Sammakontie 2	09430	SAUKKOLA	019-371 131	0500-828 072
SOK ABC-ketjuohjaus/Anneli Strandén	PL 1	00088	S-RYHMÄ	09-1882 174	050-3883 027
Solaris Iomat ry/Ky/Hot.Rauhalahdi Kauppakaarre 1		00700	HELSINKI	017-473 473	017-473473
SSO Liikennemyymälä	Suurlohjantie 15	08200	LOHJA	075-3030 2276	
St I Kyläseppä/Velj. Strömberg	Karikontie 1	41901	PETÄJÄVESI	014-411 4211	014-411 4242
St I Rantakivi	Jyväskyläntie 34	43100	SAARIJÄRVI	014-424 113	014-421 1894
Station Juustoportti Oy	Pohjoinen Pikatie 8	04600	MÄNTSÄLÄ	044-7938 051	044-7938 050
SUOMEN KIVIKESKUS / STONE POLE	Kuhnustantie 10	83900	JUUKA	020-7636600	
Suomen Linja-autohistoriallinen seura	PL 128	32201	TAMPERE	050-5175 390	
Takkaporon Lahjapuoti	Valtatie 26	99100	KITTILÄ	0400-225 227	
Tapionkuusen Tupa Oy	Matkailutie 3	85100	KALAJOKI	08-466 622	08-466 699
Tapsan Tapuli	Koskikatu 14 - 16	96200	ROVANIEMI	016-314444	0400-698269
Taukopaikka Tupasvilla	Teollisuuskyläntie	94450	KEMINMAA	016-280 100	016-280 132
Taukopaikka Tuuliharja	Mustajärvi	16300	ORIMATTILA	03-7851 251	03-7851 283
TB-Tuusniemi	Jokitie 1	71200	TUUSNIEMI		0500-673 027
Teboil Kaakkurinohovi	Kaakkurinkulma 1	90410	OULU	020-4708 720	

SUOSI KANNATTAJIAMME

Teboil Kaustinen	Terveystie 2	69600 KAUSTINEN	06-8611590	06-8612166
Teboil Kivihovi	Bulevardi 10	25410 SUOMUSJÄRVI	020-4708 730	
Teboil Lapinjärvi	Kantatie 1	07800 LAPINJÄRVI	019-610 860	019-610 550
Teboil Muhos	Rovastinojantie 2	91500 MUHOS	08-5332126	08-5332126
Teboil Pirkanhovi		37500 LEMPÄÄLÄ	03-3143 1600	03-3143 1666
Teboil Rajahovi	Rajahovintie 10	49930 VAALIMAA	05-3530 004	0400-156 019
Teboil Rantahovi	Närpesvägen 621	64200 NÄRPES	06-224 2109	06-224 3805
Teboil Rengonhovi	Rengonharjuntie 10	60670 POJANLUOMA	020-4708 710	
Teboil Simpele/Änkilänmäen	Mäkiänkiläntie 2	56800 SIMPELE	05-4371 533	05-477 2229
Teboil Sveitsinhovi	Mäkikuumolantie 1	05800 HYVINKÄÄ	020-4708 700	
Teboil Tähtihovi	Juornatpolku 41	18100 HEINOLA	03-874 250	03-7144 115
Tenon Eräkieväri	Rovisuvanto	99950 KARIGASNIEMI	016-676 088	
Tietomaa	Nahkatehtaankatu 6	90100 OULU		
Til.liikenne Atro Vuolle Oy/Anne	Salonen Ylöjärventie 37	33420 TAMPERE	040-5223 760	
Tilausliikenne A.Arvela	Latomaantie 370	37370 NARVA	0400-339 862	03-3737 153
Tulikivi Oy, Heinäveden tehdas	Ostoreskontra	83900 JUUKA	020-7636 508	0207 636 505
Töysän Linja Oy	PL 72	42701 KEURUU	014-3364 000	
Urjalan Makeistukku		31760 URJALA	03-546 6300	040-5626100
Urpolan Kartano	Perkiöntie 14	31640 HUMPPILA	0500-121160	03 4378100
Valamon luostari	Valamontie 42	79850 UUSI-VALAMO	017-570111	017-5701510
Valamon Vesiliikenne Oy	Kurjenkatu 5	65230 VAASA	06-321 3144	06-321 3147
VDL Bus Finland Oy	PL 71	20321 TURKU		0400-829 266
VehoGroup Oy Ab/Ostolaskut	PL 151	00101 HELSINKI	010 569 16	010 569 3551
Veraisen Leipomo Oy/Kahv.Tuomaksen Valtakatu 2		23100 MYNÄMÄKI	02-4379 013	02-4379020
Vianor Vantaa Airport	Pyhtäänkorventie 15	01530 VANTAA	010-4013 300	
Viherlandia Oy	Kammintie 6	40520 JYVÄSKYLÄ	014-4110 426	014-4110 429
Viinitalo Aito-Onni Oy	Puutarhatie 11	86600 HAAPAVESI	08-452 223	0400-684 658
Viking Line/Esu-Pekka Penttinen	Mastokatu 1	00160 HELSINKI	09 12351	
Virkkulevi Oy/ Ravintola Myllyn äijä	Myllyjoentie 2	99130 SIRKKA	010-8350 310	
Visulahden Matkailu Oy	Visulahdentie 1	50180 MIKKELI	015-18 281	
Volvo Finland Ab	Vetotie 4	01610 VANTAA	010 655 7700	010 655 7799
Vuosnaisten merimaisema/Boris&Maris	Vuosnaistentie 616	23360 KUSTAVI	02-877 512	02-877319
Väisänen Kotiliha Oy	Kuopiontie 1056 a	73130 TAIPALE	017-744 178	
Wood Javel Design Kauko Raatiniemi Ky	Jokijalantie 1	95900 KOLARI	016-547 966	
YKKÖSPESÄ OY	Kitulantie 11	25410 SUOMUSJÄRVI	02-738 1232	02-738 1540
Ykköstien apteekki	Bulevardi 10	24100 SUOMUSJÄRVI	045-6710 753	

Valitse vuoden taukopaikka 2010

On jälleen aika valita vuoden taukopaikka.

Olemme kaikki käyttäneet tienvarsipalveluja ja jokaisella on varmasti perusteltu mielipide hyvästä ja toimivasta palvelusta.

Anna ehdotuksesi **vuoden 2010 loppuun** mennessä joko meilillä timo.rinnekarri@tilausajokuljettajat.fi tai tekstarilla **040 8292 413**.

Anna myös perusteluja.

Samalla osallistut hyvien palkintojen arvontaan.

Annetaan tunnustus, jota arvostetaan sille yritykselle, joka on sen ansainnut!

TILAUSAJOKULJETTAJAT ry
HELSINKI, FIN
www.tilausajokuljettajat.fi

LIITTYMISLOMAKE .....

VARSINAINEN JÄSEN 30 € / v

HENKILÖKANNATUSJÄSEN 15 € / v

Nimi: .....

Syntymäaika: ..... (pv.kk.vvvv / ei tunnusta) Kutsumanimi "....." kylttiin

Lähiosoite: .....

Postinumero: ..... Paikka: .....

Sähköposti: ..... @ .....

Puhelin: ..... GSM: .....

Yritys: .....

Toimipaikan puh. numero: .....

Toimipaikan osoite: .....

Utenua jäsenenä sitoudun noudattamaan yhdistyksen sääntöjä ja toimimaan sen parhaaksi

Paikka: ..... Aika: ..... / ..... 201 .....

.....
uuden jäsenen / henkilökannattajan allekirjoitus ja nimen selvennys

-----
Suositteija (vanha jäsen) N:o .....

.....
suositteijan allekirjoitus ja nimen selvennys

Alueen käsittely: ..... alue täyttää

- HYVÄKSYTTY
 MUU MENETTELY
 "HYLÄTTY, perustelu"

..... / ..... 201 .....
alueosaston pj:n allekirjoitus ja nimen selvennys

Hyväksytty jäseneksi N:o ..... - ..... sihteeri täyttää

Hallituksen kokouksessa ..... / ..... 201 .....

.....
kokouksen puheenjohtajan allekirjoitus

Liittyminen saapunut ..... / ..... 201 ..... Kyltti tilattu ..... / ..... 201 ..... Toimitettu ..... / ..... 201 .....

Liittymismaksu 12 € ja jäsenmaksu 30 € Saapunut ..... / ..... 201 ..... Maksettu ..... €

Sihteeri: Tarja Heinonen, Hauenkoukku 14 as 9, 70700 Kuopio, Puh. 045 6765 865

Ohje liittyville jäsenille

- Täytä lomake hyvällä käsialalla
- Kaikki kohdat tärkeitä
- Vanha jäsen antaa suosituksen uudelle jäsenelle
- Toimita lomake alueosaston puheenjohtajan hyväksyttäväksi
- Alueosaston puheenjohtaja toimittaa lomakkeen sihteerille

Alueiden puheenjohtajien yhteystiedot

01 Uusimaa- alue

Pentti Suhonen
Humisevanportti 3 A 12 02710 ESPOO
puh: 040 5013 738

02 Lounais-alue

Kari Goman
Kymenlaaksonkuja 2 C 18 20740 TURKU
puh: 0400 827 829

03 Häme-alue

Matti Tauru
Kyterintie 20 14200 TURENKI
puh: 040 5555 328

06 Kaakko-alue

Kari Rantalainen
RupakonvIRRantie 539 52100 ANTTOLA
puh: 0440 491 253

07 Pohjanmaa-alue

Janne Tastula
Tastulantie 276 69600 KAUSTINEN
puh: 040 5224 144

08 Kallan-alue

Timo Ruotsalainen
Kellomäentie 17 70460 KUOPIO
puh: 044 5468 438

09 Oulujärven-alue

Jari Pääkkö
Lunkintie 9 B 9 90940 Jääli
puh: 040 4858 750

10 Lappi-alue

Janne Härkönen
Korkeakoulunkatu 6 as 201 a 13100 Hämeenlinna
puh: 050 5391 284

Arvoisat yhteistyökumppanit, Charter Club-lehti tavoittaa alan ihmiset

Tämän lehden avulla tavoitat bussimatkailun ammattilaiset. Tämä saattaa olla juuri se kohde-ryhmä, jolle haluat viestiä tarjoamistasi palveluista. Ota yhteyttä, niin kerromme lisää ilmoittamisesta lehdessämme.

Ilmoitusmyyntiä hoitavat:

Timo Rinnekari, Koulutie 13 as 3, 25130 Muurla, puh. 040 - 8292 413, timo.rinnekari@tilausajokuljettajat.fi

Tarja Heinonen, Hauenkoukku 14 as 9, 70700 Kuopio, puh. 045 - 6765 865 tarja.heinonen@tilausajokuljettajat.fi

Clubituotteita

Kuoritakki+ fleese

värit: punainen ja sininen. prodeeraus:
clubin logo+haluamasi nimi, myös yritysten nimet

99€

Trolley laukku logolla

Käy käsimatkatavaroille lentokoneeseen

57€

Asiapaperikansio

nahkainen, erittäin laadukas,
logolla ja etunimellä

50€

Monitoimityökalu

kätevä pikkuremontteihin,
logolla varustettu suojakotelo

25€

Tuulilasikylytti

12€

Kauluspaita prodeerauksella,
vaalean sininen, lyhyt- ja pitkähihainen

35€

Solmio

tumman sininen, bussiaiheinen painatus+logo

11,50€

Pikeepaita logolla

20€

T-paita logolla

12€

Muutoksia tuotteisiin ja hinnoitteluun saattaa tulla.

Clubi-tuotteiden kauppa hoitaa Toni Hämäläinen Lahdesta.

Hän ottaa tilaukset vastaan ja toimittaa eteenpäin.

Toimi näin:

- Tilaa haluamasi tuote clubituote@tilausajokuljettajat.fi tai puh. 044 3055 028
- Kerro nimi, osoite, puhelin numero
- Tavaraliikenne hoidetaan MH:n välityksellä, ellet sovi toisin
- Saat tilinumeron, jonne tuote maksetaan
- Kun suoritus näkyy tilillä, tilaus lähtee toimitukseen
- Joissakin tuotteissa on muutaman viikon toimitusaika, varmista tilauksen yhteydessä.
- Valikoimaa kehitellään koko ajan, otamme vastaan vinkkejä

ALUEOSASTOJEN VUOSIKOKOUKSIA

Uusimaa osaston 01

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **maanantaina 17. 01. 2011 klo. 18.00**

Paikka: ABC Vuosisaari, Rahtarinkatu 2, Vuosaari, Helsinki

Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Ruokailu. Tervetuloa!

Lounais-alueosaston 02

Sääntömääräinen VUOSIKOKOUS pidetään **tammikuun 16 pnä 2011 klo 13,00** alkaen Leenan kahvion kokoustiloissa Tuureporinkatu 2 (Pyrkivän urheilutalo) Turku. Kokouksessa käsitellään vuosikokoukselle yhdistyksen säännöissä määräämät, sekä kokoukselle sääntöjen mukaan esitetyt asiat.

Osasto 3 Häme

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **22.01.2011 klo 11.00**, Nokian Edenissä, Nokia.

Kokouksessa käsitellään alueosaston sääntöjen § 10 mukaiset asiat.

Samalla osasto järjestää koko perheelle tarkoitetun virkistyspäivän. Seuraa jäsenpostiasi. Kaikki reippaasti mukaan! Hallitus

Kaakkois-Suomen osasto 06

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **19.tammikuuta 2011 klo 11.00** Kongressi- ja konserttitalo Mikaelissa, Sointukatu 1, 50100 Mikkeli. Kokouksessa tullaan käsittelemään vuosikokoukselle määrättyt asiat. Kokouksen jälkeen lounas. Tervetuloa kaikki osaston jäsenet mukaan. Kaakkois-Suomen osaston hallitus

Pohjanmaa 07 alueosaston

sääntömääräinen vuosikokous pidetään **09.01.2011 kello 12.00** Kylpylähotelli Summassaassa. Summassaarentie 180, 43100 Saarijärvi

Kokouksessa käsitellään alueosastojen sääntöjen 10 § määräämät asiat.

Alueosasto vastaa tarjoilusta. Aveceilla mahdollisuus omakustanteiseen kylpyläosaston käyttöön.

*Tilansajokuljettajat ry:n
Pohjanmaa 07 alueosasto
toivottaa kaikille jäsenille
ja yhteistyökumppaneille
Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta 2011*

Kallan alueosaston 08

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **29.1.2011 klo 16:00** Tahkavuorella Tahko Spa:ssa Ahopellontie 1,73310 TAHKOVUORI

Kokouksessa käsitellään alueosastojen sääntöjen 10 §:ssä määrättyt asiat.

Tervetuloa mukaan vaikuttamaan alueosaston asioihin!

Hallitus

Oulujärven alueosasto 09

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **torstaina 6.1.2011 (loppiainen) klo 14.00**, ABC Tupos, kokouskabinetissa. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10§ asiat.

Lisäksi keskustellaan alueosaston nimen muuttamisesta.

Ruokatarjoilu. Tervetuloa!

Hallitus

Lapin alueosasto 10

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään **15. tammikuuta 2011 kello 15.00** Yhdistyksen mökillä, Pyhätunturintie 1298, 98530 Pyhätunturi. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen säännöissä vuosikokoukselle määrättyt asiat. Lisätiedot Tiina Tervoselta p. 040 560 3634. Tervetuloa! Hallitus

*Lapin alueosasto 10
toivottaa kaikille jäsenilleen ja
yhteistyökumppaneilleen
Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2011*

ONNITTELUJA JA KIITOKSIA

Niemelän Markku täytti 50 vuotta

7.9.2010. Juhlia vietettiin 11.9.2010. Tilausajokuljettajien viirin kävi luovuttamassa Lapin osastosta Janne Härkönen ja Jukka Kähkönen.

*Juhlat oli lauantaina,
tuntuu ettei ikä paina,
nuortuu seurassa ystävien.
Nähtiin sukulaiset, tutut,
kuultiin monet hauskat jutut,
sitä päivää unohda en.
Kiitos kaunis kuuluu teille,
merkkipäivää muistaneille,
juhlamieli täytti sydämen.
Hyvä tästä on taas jatkaa,
kerran alettua matkaa,
läpi päivien tulevien.
Tiellä maisemat taas vaihtuu
juhlahumu hiljaa haihtuu,
muistot kirkastaa päivän pilvisen.*

Esko Hoffren täytti 5.11. 50 vuotta

Hän työskenteli pitkää Turungissa Lehdon Liikenteellä ja nykyään Esko ajaa Rovaniemeläisen Ketosen Liikenteen busseja. hänet valittiin myös Tilausajokuljettajat ry:n hallitukseen vuodelle 2011.

Tarja Mäkinen 60 vuotta

Pitkän uran Väinö Paunu Oy:llä tehnyt Tarja Mäkinen täytti 13.11. 60 vuotta. Tarja on kuulunut useita vuosia Tilausajokuljettajat ry:n hallitukseen. Nykyään hänet tapaa Tampereen ja Helsingin välillä Expressbussin puikoissa.

Esko Gorskin 65 vuotta

Esko Gorskin mittariin tuli 65 vuotta 13.11. Merkkipäivän ja pitkän kouluttajan uran kunniaksi hänelle luovutettiin viiri. Luovutus tapahtui Huittisissa jatkokoulustilaisuuden yhteydessä. Esko on kouluttanut linja-autonkuljettajia HAKK:ssa vuodesta 1976. Hän on pitänyt käytännön osaamistaan yllä Satakunnan Liikenteen pikavuoroilla. Hän jäi opettajan työstä eläkkeelle syksyllä 2009.

*Purjehduskausi 2010 alkaa
lähestyä loppuaan.
Kiitos Teille, että olitte meidän
kanssamme nauttimassa siitä*

Kausi 2011 on jo suunnitteilla ja nyt on hyvä aika varata sopivat päivät Teidän tapahtumillenne.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä ja pyytäkää tarjous, niin järjestetään Teidän ryhmälle juuri haluamanne tapahtuma. Autamme Teitä mielellämme järjestämään koko tapahtuman alusta loppuun saakka. Me hoidamme järjestelyt Teidän puolestanne. Aurinkoista talven odotusta!
Ystävällisin terveisin

Pekka Räsänen
Toimitusjohtaja
SUOMEN HOPEALINJA OY
OY RUNOILIJAN TIE

Kalla 08 alueosasto järjestää koulutusta!

CAP koulutuspäivän 29.1. 2011 Tahko-vuorella Tahko Spa:ssa, Ahopellontie 1, 73310, klo 8:00-15:30.

Aiheena: Ajo- ja lepoaika lainsäädäntö sekä digipiirturi.

Koulutuksen hinta kalla 08 osaston jäseniltä 30 euroa. Hinta sisältää: koulutuksen, AKE:n rekisteröintimaksun, kahvit sekä lounaan. Kouluttajina toimivat: Piirla Oy ja Arto Parviainen.

Sitovat ilmoittautumiset 10.1.2011 mennessä Timo Ruotsalaiselle, mielellään sähköpostitse osoitteeseen t.ruotsalainen@dnainternet.net, jos ei ole mahdollista laittaa sähköpostia, niin silloin numeroon 044-546 8438 mielellään tekstiviestinä.

Maksu tulee suorittaa etukäteen tilille nro. **478630-229696** ja maksusuorituksesta tulee esittää kuitti koulutuspäivänä paikan päällä.

Laita viestiksi:

osallistujan nimi+cap2011

Koulutus järjestetään mikäli osallistujia on vähintään 15 henkeä. Mukaan koulutukseen mahtuu max.35 henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä.

Tahko Spa on tarjonnut myös osallistujille edullista majoitusta erittäin laadukkaissa huoneistoissa seuraavilla hinnoilla.

Junior Suite 150 € / vrk

Standard Suite 200 € / vrk

Superior Suite 250 € / vrk

Katso huoneistojen tarkempi esittely sivuilta <http://www.spasuites.fi/> Majoitukset varataan suoraan Tahko Spa:sta jaana.maatta@tahkospa.fi tai numerosota 040-565 5123

Matkailuliikenteen pysäkki Liisankadulle Helsinkiin

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston Liikennesuunnittelupäällikkö on hyväksynyt Reino Aatsalon anomuksen ja päätti että merkitään 20 metrin pituinen matkailuliikenteen pysäkki Liisankadulle Liisanpuistikon edustalle alkaen Maurinkadun liittymästä ja rajoitetaan linja-autojen pysäköinti sillä 60 minuuttiin.

Pyhätunturin lomamökki

Yhdistyksemme loma-asunto on ollut ahkerassa käytössä. Ensi vuoden varaukset ovat hyvässä vauhdissa. Vapaita viikkoja on vielä runsaasti mutta ne vähenevät luonnollisesti koko ajan.

Mökin sijainti on erinomainen, Pyhän palveluihin on vain 1,5 km, rinteisiin parisataa metriä enemmän. Alkavalle kaudelle on avattu uusi nopea PyhäExpress- hissi, joka tekee las-kettelusta entistä nautittavampaa.

Mökki on rakennettu massiivisesta kelohirrestä ja pystyy majoittamaan mukavasti 4-6 henkeä ja tarvittaessa jopa 8.

Varustus on korkeaa tasoa: Täysin varusteltu keittiö, pesukone, kuivauskaappi, astianpesukone, tunnelmasta ja lämmöstä vastaa Tulikiven vuolukivitakka, USB- porttiin liitettävä laajakaista ja taulu- TV kortinlukijalla (antenniverkko), vajasta löytyy myös 2 polkupyörää. Kehitämme edelleen huvilan varustusta voimavarojen ja tarpeen mukaan.

VARAUKSET HOITAA:

Jukka Pekka Kähkönen 0400 695 316,
e-mail: jukka.kahkonen@tilausajokuljettajat.fi
Kuvia ja tietoa, sekä varauslista löytyy myös osoitteesta www.tilausajokuljettajat.fi

HINNASTO JÄSENILLE:

Sesonkiajat, viikot 8-18, 26, 36-40, 51-1
350 €/viikko. Muut ajat 250 €/viikko
Henkilökannattajille: 450 € ja 350 €/viikko.
(Ulkopuolisille hinnat ovat 800 € ja 400 €.)
Kysy myös mahdollisia irtovuorokausia 50 €/vrk etusija kokonaisilla viikoilla.

Sellaista vaan on...

Mikä meihin on mennyt? Kun kiertää ja katselee maailmaa vähän Suomen ulkopuolelta, niin eihän siellä tällaisia ihmeellisiä ryntäyksiä ole. Menet markettiin niin jo on kiire – liukuportaatt juostaan ylös ja alas. Ostokset tehdään kovalla kiireellä tai tuntuu siltä, kun melkein toisen kädestä otetaan tavarat. Sitten kovalla kiireellä kassaan.

Metroissa tämä ryntäys portaissa vasta meininkiä on. Siitä tulee mieleen vanhat Pietarin ajat, kun suomalaisia opetettiin kulkemaan metrolla. Ei kai vaan nämä ryntäykset ovat sieltä asti peräisin... Kirpputoreilla huomaa hyvin tämän ihmeellisen touhun.

Tulee joku nuori uusi myyjä, niin heti ollaan kimpussa ja myytävät tavarat tarvitsisi toisten myyjien saada melkein ilmaiseksi. Kun ostokset on suoritettu kirpparilla, niin tuleekin kova kiire viedä omaan pöytään tai itsepalvelun hyllylle myytäväksi kovaan hintaan.

Eihän tämä vielä mitään. Silloin kun on kysymys omasta asuinalueesta, niin silloin vasta ääni kajahtaa. Esimerkkinä pidän Helsinki-Vantaan lentokenttää. Lentokenttä on ollut iät ja ajat siellä, mutta asukas on muuttanut tälle alueelle ja huomaa yhtäkki, että lentokoneet häiritsevät hänen untansa. Niin lentokenttä tarvitsisi siirtää, vaikka asu-

kas onkin tullut paljon myöhemmin alueelle asumaan.

Toinen hurja tapaus on, että Ruotsin sekä Viron laivat ovat rumentamassa kaupungin katukuvaa keskustan rannassa. Eiköhön ne voisi siirtää vaikka Vuosaareen tai Hankoon.

Autoilijoillekin on tuotu lisää rahastus tapoja. Parkkipaikkojen maksut ovat nousseet. Marketteihin on tullut pysäköintikiekot mukaan. Lappuliisat kiertävät niin taajaan, ettei meinaa edes parkkimaksua ehtiä maksamaan. Porvoossa huusin lappuliisalle, -hei olen juuri tulossa lapun kanssa. Rovaniemellä taas hotellien ympäri kiertää

lappuliisa ainaskin neljä (4) kertaa tunnissa. Seurasin pienen aikaa sitä touhua.

Eräs pari oli kirjaimassa hotelliin itseensä. Eivät päässeet kuin hotellin ovesta sisään, kun lappuliisa tuli jo kirjoittamaan parkkisakkoa. Se on muistettava, ainaskin minun, jos joskus menen vielä Rovaniemelle, että siellä alkaa arkisin jo parkkimaksu kello (8) kahdeksan. Muissa kaupungeissa alkaa vasta kello 9.

jäsen 940 - 02

Tee pysähdyksestä herkullinen hetki.

Valitse makusi mukaan runsas noutopöytä tai herkullinen annos listalta. Maistuvat hampurilaiset ja hampurilaisateriat nopeasti ja helposti.

ABC!
Restaurant

ABC!
Market

ABC!
Burger

ABC-liikennemyymälät:

Kiiminki 6-24	Vaala 6-24
Haukipudas 6-24	Tornio 6-24
Tupos 24h	Pudasjärvi 6-24
Pulkila 6-24	Raahe 6-24

ABC-liikennemyymälät palvelevat sinua vuoden jokaisena päivänä!

KASITUPA

RAVINTOLA • MARKET • HUOLTO
Raahentie 30, Liminka puh. 044 788 4550

Allting är stort i Amerika

Om man tycker att vägen upp till Vasa från Åbo är enförmig så är det en pytteliten och kort raka jämfört med USA:s fyrfiliga spikraka vägar. Den skillnaden har man också att USA:s motorvägarna är till stor del av cement.

Inträdet kostar. Det sitter en dam i buren som snabbt tar emot dollarna. Samtidigt kan en trafikpolis stå i buren och titta efter att säkerhetsbältet är fastsatt. Om inte blir det böter. Boten betalas också kontant, omedelbart på platsen.

Det är klara regler. Man har en taxa för alla förseelser. Vid vägbyggen står det en skylt att det är dubbla böter om man kör för fort på dessa platser och 14 års fängelse plus 7000-7500 dollar i böter om man kör

på och dödar en vägbyggare.

Mellanrummet mellan höger och vänster körfiler är brett. Stora gräsfält och t o

m berg är lämnade emellan. Det har funnits areal att ta av i detta stora land.

Lastbilarna som kör längs vägarna är jättestora,

eller de ser så gigantiska ut som stora vidunder eftersom de har en förarhytt med lång nos och massvis med ljus så att man tror att en jätte-drake kommer emot.

Sedan kan de hända att en liten späd flicka är chaufför. De flesta amerikaner är dock överviktiga. För en gångs skull fick man känna sig smal och slank. Maten på cafe´ och snabbmatskedjorna är enormt kaloririk. Kaffet är svagt som te´ och serveras i enormt stora engångskoppar. Kanske kvantiteten ersätter kvaliteten?! Plast-, styrox-, pappersmuggar serveras det i. Alla gafflar, knivar och skedar är av plast. Man börjar tro att de inte alls diskas mera i USA.

Morgonfrukosten är helt annorlunda än vad vi finländare är vana vid. Man börjar dagen med söta munkringar och berlinermunkar och muffins samt jordnötssmör och marmelad. Frukostflingorna var färgade med karamellfärg och mjölken kunde ha vanilj-, jordgubbs, eller mintsmaak, naturligtvis i färgerna gul, röd eller grön.

Bussar som kör stads- trafik är ofta hybrider som drivs med el eller diesel.

Långväga bussarna, Greyhound bolagets, kan man åka med flere dygns resor eller kortare snabbturer. De lastar väskorna i ett riktigt rum bak i bussen, ett kollo per person, ytterligare kollin kostar extra. Det som var olika än hos oss var att det finns personal. Busschauffören lastade inte, det fanns andra för detta jobb. Man har också personer som dirigerar passagerare, åtminstone på de största och brådaste platserna.

Amerikanerna är prat-samma och öppna. De bjuder ut sina tjänster och frågar om de kan vara till hjälp om man står för länge och läser karta eller skyltar.

**Inga-Britt Wirta
Guide på Åland**

Bussiga reisimine võib olla luksuslik

Mida arvate pikemal bussireisil pakutavast salatist, võileivast ja tassist kohvist? Samuti arvutiga töötamisest, e-mailide lugemisest ja internetis surfamisest WiFi-ühendusel? Või sooviksite nautida ainult reisimist nahkistmel, vaadates filmi või kuulata oma lemmikmuusikat kaheksalt kanalilt?

Reisimine ühest kohast teise võib olla luksuslik. Seda on maininud Eesti Lux Express Grupp (endine nimi Mootor Reisi AS/ Eurolines Baltic 1993 – 2010) bussides sõitnud reisijad. Järjest rohkem reisitakse Baltimaades ning Eesti ja Venemaa vahelistel liinidel Mootor Grupi kontserni kuuluvate luxbussidega.

Mootor Grupi kontserni omanik ja peadirektor Hugo Osula on rahul.

-Sihikindel investeerimine reisimise kvaliteeti, bussidesse kui ka teenindusse on kasvatanud aasta aastalt

Lux Express-buss Pärnu bussijaamas.

reisijate arvu. Suurem arv liine ja väljumisi annab reisijatele võimaluse paremini kavandada sõite, ütleb Osula.

Tõhus tööaeg

Tallinna bussijaama teise korruse kontoris istuv bussi-

Lux Express Grupi Tallinna kontori juhataja Kristiina Nigul.

reiside ja uute klienditeenuste arendaja räägib uhkusega kontserni nooremast, 2007.aastal loodud Lux Express bussisüsteemi arengust.

Bussiga reisimine on õnnestunud teha mugavamaks tänu uute teenuste väljatöö-

tamisele. Nii nagu Soomes, nii ka Eestis sõidetakse palju isiklike autodega. See mõtteviis on hakanud vähehaaval muutuma. Lux Express on müünud teenuseid otse ettevõtetele tööreiside jaoks.

Tallinnast Peterburi reisivale ärimehel jääb bussiga sõidul kuus tundi tõhusat

Hannes Saarpuu, Lux Express Grupi tegevdirektor.

Mootor Grupp kontserni omanik ja peadirektor Hugo Osula paneb suurt rõhku bussireiside kvaliteedile.

Igale reisijale on elektripistik elektrooniliste seadmete laadimise jaoks.

tööaega. Kliente piisab, kui iga päev on mõlemas suunas 10 väljumist.

Reisile minek on lihtne. Ettevõtte võivad ennast kirjutada internetis Lux Expressi püsikliendiks. Sõitude eest saavad ärikliendid tasuta kuu lõpus koondarvega. Teised reisijad maksavad pileti eest koheselt internetis.

-Ka Eesti-siseses liikluses soovitame reisijatel osta piletid interneti kaudu. See on meil võimalik olnud juba kümme aastat. Tänapäeval kasutatakse bussis sularaha väga vähe ning tulevikus veelgi vähem, nendib Osula.

Mati Lapmaa naudib bussi roolis olemist.

Mugavalt ratastel

Lux Express Grupi peakontor asub Eestis ning tütar-ettevõtted on Lätis, Leedus ja Venemaal. 2010. aasta lõpus andis Lux Express kontsern tööd 180 inimesele. Nendest bussijuhte 140. Ettevõttel on praegu kokku 40 bussi.

Lux Express bussid on uued. Liiklus toimub kuni 5 aasta vanuste, peamiselt 36-42-kohaliste bussidega. Pilet on kallim kui tavalistes bussides, kuid ka reisimine on kvaliteetsem ja mugavam.

42-kohalise bussi tagu-

Tallinna ja Peterburi vahel sõidetakse kümme reisi päevas.

mises osas on muust salongist klaasuksega eraldatud lauarühmadega ärikläss. Tippvarustusega 36-kohalises Lux Express Special-bussis asendavad äriklässis salongi avarad istekohad külgsuunas nihutatavate istmetega ning tavalisest suurema reisijatesalongiga.

Bussijuhi poolel on ühekohaliste istmete rivi ja teisest pool on kahekaupa istmete rivi. Iga istme juures on pistik elektrooniliste seadmete laadimise jaoks ja ka pistik kõrvaklappidele. Sõltuvalt väljumisajast ja

liinist pakutakse reisil hommiku- või õhtusööki.

Joogid on samuti hinna sees. Bussides on reisijate kasutuses tasuta kuumade jookide automaat. Liine sõidetakse kahe bussijuhi-ga. Peterburi liinil võtab piirikontroll aega umbes pool tundi. Tallinn - Riia vahelisel liinil tehakse lühike peatus Läti piiril ja ole-nevalt reisist Pärnust.

Üle kaheksa miljoni kilomeetri

Rahvusvaheliste liinide rei-

Lux Express-bussi WiFi-võrk pakub head võimalust töötegemiseks reisi ajal.

Lemmikmuusikat kaheksalt kanalilt.

Martin Länts vastutab Lux Expressi müügi ja turunduse eest.

sijatest 45 protsenti sõidab Tallinna ja Peterburi vahel. Tallinna ja Riia vahel 22 protsenti. Riia ja Peterburi ning Riia ja Vilniuse vahel on kogu reisijate arv mõlemal 10 protsendi suuruses.

Reisijate arv on kiiresti kasvanud. Tallinna ja Peterburi vahelises liikluses on sellel aastal reisijate arvu kasv olnud 40 protsenti. Riia ja Vilniuse vahelises liikluses on kasv 23 protsenti. Riia lennujaama sõidetakse Tallinnast ja Vilniusest üha rohkem bussiga.

Tiheda liinivõrgu kaugemad sihtkohad ulatuvad Kaliningradi ja Varssavi. Ettevõtte on avamas ka liini Minskisse. Varem sõideti ka Saksamaale, kuid need liinid suleti.

Lux Express-bussid sõidavad aastas läbi üle 8 miljoni kilomeetri.

Järgmise aasta käibeks on hinnatud 12 miljonit eurot. Eestis riik toetab raudteetransporti. Kaug sõidu bussiliinid on sellegipoolest eelisolukorras, kuna rongid ei tee nii mitut väljumist päevas.

Pidev kvaliteedikontroll

Suur osa AS Lux Express bussijuhtidest on varem töötanud Mootor Grupp konserni AS SEBE teenistuses. 1994. aastal alustanud AS SEBE tegeleb valdavalt Eesti-sisese reisijateveoga ja on busside ning käibe poolest Mootor Grupp konserni suurim ettevõtte.

Eesti juhtiv ühistranspordi ettevõtte ja rahvusvahelise reisijateveo lipulaev huvitab bussijuhte. Meelsasti taotleatakse tööle.

Eestis nähakse naisbussijuhte peamiselt linnaliinibusside roolis. Kaug- ja rahvusvahelistel liinidel töötavad bussijuhi ametis peamiselt mehed. Töö on füüsiliselt raske reisijate pagasi ja saatepakide käsitlemise tõttu.

Lux Expressi kvaliteedikontroll on katkematu protseduur. Busse, bussijuhtide tegemisi ning teenuste taset ja ostarbekust kontrollitakse iga päev. Kontroll käsitleb tervet teenusteketti - töökoja ja hooldetegevusest klienditeeninduseni.

-Kõige sellega püüame arendada teenuseid ja too-

AS SEBE on Mootor Grupp konserni suurim ettevõtte. Nõukogu esimees Toivo Leht.

teid. Kvaliteedikontrolli tulemusel teenindusüksusele makstakse hea töö eest boonustasu või mitte. Küsimus ei ole siiski kaugelki mitte vigade otsimine, et bussijuhtidele ja teistele töötajatele jagada etteheiteid, märgib Hugo Osula.

Kampaania toimib

Eestis erinevaid reisivõimalusi otsiv inimesel märkab Lux Expressi kõrval teatud mõttes samasid kontseptsioone järgivat Simple Expressi. Hinna poolest on see Lux Expressist odavam ja seetõttu eriti õppurite seas väga soositud.

Simple Express täiendab Lux Expressi liiklust ja

on võrdluskõlblik ka busside poolest. Liiklus toimub kuni 8 aasta vanuste bussidega. Liine on vähem kui Lux Expressil, kuid need on pisut pikemad.

Erinevad turunduskampaaniad võimaldavad kliendil, kelle reisimine ei ole seotud mingi kindla ajaga, reisida eriti odavalt.

Konserni tasandil õigesti suunatud kampaaniad on kasvatanud reisijate arvu väljaspool tiptunde. Kampaaniatega liikuma saanud kliendid ei ole vähendanud normaalse argipäeva piletimüüki.

Tekst ja pildid: Jorma Kuni ja Ari H. Heinonen
Tõlkinud: Vahur Lihtkivi

Mugavalt Lux Expressiga

Reporterite rühm tegi proovisõidu Lux Express-liinidel Tallinn-Riia-Tallinn ning Tallinn-Peterburi-Tallinn.

Tallinlaste ärgates väljub Lux Expressi esimene hommikune reis kell 05.45 Tallinna bussijaamast Läti pealinna Riiga, kuhu on Tallinnast 310 km. Mercedes Sprinter-väikebussis istub kümme reisijat. Suurem osa nendest sõidavad Riia lennujaama.

Bussijuhid Kalle Ok ja Hannu Liier esitlevad enast ja tervitavad reisijaid. Kalle Ok annab infot sõidugraafiku ning muude reisi puudutavate üksikasjade kohta. Läti piiril on väike peatus. Pärast seda jätkub reis peatusteta Riiga.

Hannu Liier juhhib väikebussi Via Baltica alguses hotelli Salzburg õue. Varase väljumisaja tõttu pakutakse reisil hommikusööki. Bussijuhid toovad hotellist ko-

Reporterite rühm enne sõitu. Jorma Kuni ja Ari H. Heinonen, keskel Lux Express Grupi müügi- ja turundusdirektor Martin Länts.

tikestesse pakitud söögid ja jagavad reisijatele. Igaüks saab ka tassikese kohvi.

Hommikusöök söödud, üks ja teine reisija uinub väikebussi mugaval istmel,

ärgates alles Pärnu ümbersõidu teetööde tõttu. Hommikust on saanud päev.

Pärnust lõuna pool Hannu Liier läheb juhi kohalt puhkama. Tema sõidukord

jätkub Ikla piiripunktis, kust ta läheb Riist Tallinna sõitva bussi teiseks juhiks. Kalle Ok jätkab sõitu Riiga üksinda.

Läti pealinna saabume kell 10.00. Osa reisijaid lähevad maha Riia kesklinnas asuvate hotellide juures ning mõned bussijaamas. Viimased reisijad sõidutab Kalle Ok lennujaama. Liini lõppedes läheb ta puhkama ja ootama tagasisõitu Lux Expressi bussijuhtide ööbimiskohta.

WiFi võrgus

Riia bussijaamast stardib paar tundi hiljem Tallinna 15-meetrise ja 42-kohalise bussiga Lux Expressi parimaks teenindajaks nimetatud Mati Lapmaa. Naeratav ja heatujuline bussijuht on töötanud Mootor Grupis 17 aastat.

Nii nagu sõit Riiga, kul-

geb ka reis tagasi Tallinnasse kiiresti. Eesti ja Läti piir ületatakse peatumatta. Pärnu bussijaamas peatatakse viieteistkümneks minutiks. Arvutis aega viitnud reisijad käivad kioskist päevalehti ostmas. Ka Lux Express-bussides on reisijatele päevalehed lugemiseks.

Interneti-ühendus toimib bussis hästi. Eriti bussi tagaosas asuvas äriklassis saab arvutiga mugavalt töötada.

Pleksiklaasist uksega eraldatud privaates äriklassis on neli lauarühma ning iga laua ümber neli mugavat istet. Kohvisõpradele on bussi keskmise ukse süvendis kohviautomaat.

Mikrofoni kogenud kasutajana bussijuht Mati Lapmaa teavitab reisijaid sõidu üksikasjadest eesti ja vene keeles. Tallinna bussijaama jõutakse pärast neljatunnist reisi täpselt graafiku kohaselt. Linnas hakkab juba hämarduma.

Tiheda liiklusega Peterburi

Peterburi liinile minnakse tütarettevõtte ZAO Evrolains 15-meetrise ja 50-kohalise bussiga. 375-kilomeetrilise vahemaa läbimiseks kulub kuus tundi.

Reisijatele jagatakse infot seekord vene keeles. Bussijuhid on venelased ja buss rahvast peaaegu täis. Kohviautomaati kasutatakse sõidu ajal tihedasti. Muid teenuseid sellel liinil ei pakuta.

Enne Narvat annab abi-juht reisijatele täitmiseks vajaliku dokumendi Venemaa piirikontrolli jaoks. Pärast passikontrolli saavad Lux Expressi reisijad pisut jalgu sirutada ning siis jätkub sõit Peterburi suunas. Sihtkohta jõutakse pärastlõunase tippunni ajal.

Peterburi ringteel on tihe

Raivo Piksar ja Jorma Kuni jälgivad Peterburi ringteel tippunni tihedat liiklust.

liiklus ka õhtul hiljem, kui Raivo Piksar ja Igor Fevraljov alustavad sõitu Peterburist tagasi Tallinna. 15-meetrine ja 36-kohaline Lux Express Special-buss sobitab ennast tihedasse liiklusesse. Varsti ollakse väljaspool linna.

Väljas on juba pime. Hämarvalgustusega salongis naudivad reisijad õhtusööki - kerget salatit ning võileibu.

Peterburis läbirääkimistel käinud ärireisija võtab arvuti lahti ja ühendab in-

ternetiga. Vanem meesreisija paar istmerida kaugemal on võtnud mugava puhkeasendi - tõstnud üles istme jalatoe ja suikunud tassis küüdis unne.

Raivo Piksar tuli Lux Expressi teenistusse sel aastal. Varem töötas ta Soomes bussijuhina firmas Helsingin Bussiliikenne. Soome keelt oskav rahulik ja vaoshoitud härrasmehelik bussijuht annab mitmele küsimusele täpse vastuse.

Lux Express Special-bus-

sis on ka juhtidel mõnus pidada puhkepausi reise vaheajal. Jalgedel on palju ruumi ning ka reisijate teenindamine on lihtne laias vahekaigus.

Kuuetunnine reis Peterburist Tallinna möödub meeldivalt. Tallinna saabumisel on bussijaamas juba järgmise reisi buss Peterburi minekul.

**Tekst ja pildid:
Jorma Kuni ja
Ari H. Heinonen
Tõlkinud: Vahur Lihtkivi**

Mercedes Sprinter-väikebussis istub kümme reisijat.

Uudella ajokorttilailla turvallisempaa liikennettä

Hallituksen esitys ajokorttilaiksi kokoo nykyiset ajokorttisäännökset yhteen lakiin, joka sisältää säännökset kuljettajakoulutuksesta ajokortin menettämiseen. Uusi laki muuttaa esimerkiksi ajokorttien voimassaoloaikoja, ajokorttiluokkia ja kuljettajaopetusta.

Hallitus päätti lakiesityksen antamisesta eduskunnalle 21. lokakuuta 2010. Ajokorttilain on tarkoitus tulla voimaan tammikuussa 2013. Osaa säännöksistä, kuten autokoululupia ja mopon kuljettajaopetusta koskevat säännökset tulisivat voimaan jo 1. kesäkuuta 2011 lähtien.

Ajokorttilainsäädännön uudistus perustuu osin EU:n ajokorttidirektiiviin, jonka mukaan kaikki nykymallin mukaiset ajokortit on vaihdettava uusiin vuoteen 2033 mennessä.

Uuden lain myötä ajokorttien voimassaoloaika lyhenee. Henkilöautojen, moottoripyörien ja mopojen sekä traktorien ajokortit ehdotetaan olemaan voimassa 15 vuotta kerrallaan. Kuorma-autojen ja linja-autojen ajokortit olisivat voimassa 5 vuotta. Ajokorttiin hyväksyttävä valokuva ei saisi olla 15 vuotta vanhempi.

Kevyemmän ajoneuvoryhmän ajokortti olisi voimassa viisi vuotta kerrallaan ajokortin haltijan täyttäessä noin 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokortin uusinta edellyttää aina lääkärintarkastuksen. Kuorma- ja linja-auton ajokortin uusintaväli on mainitusta iästä alkaen enintään kaksi vuotta. Kuorma- ja linja-auton kuljettajan on 45 vuotta täytettyään aina ajokorttia uusittaessa esitettävä lääkärintarkastus.

Nykyinen M-luokan mo-

pokortti korvataan uudella ajokorttiluokalla, AM, joka sisältää mopot ja kevyet nelipyörät, eli mopoautot ja mopomönkijät. AM-luokan ajokortin voi saada 15-vuotiaana.

Muita uusia ajokorttiluokkia ovat moottoripyöräluokka A2, joka vastaa nykyistä alkuvaiheessa tehorajoitettua A-luokkaa ja LT-luokka, johon kuuluvat liikennetraktorit.

Kuljettajaopetuksen aloittamisikä laskisi 17,5 vuodesta 17 vuoteen ja kuljettajatutkinnon jälkeisen lyhytaikaisen ajokortin voimassaolo lyhenisi yhteen vuoteen.

Henkilöauton ajokorttiin tähtäävän perusvaiheen ajoopetuksen määrää ehdotetaan lisättäväksi. Koulutukseen lisättäisiin myös itsestä harjoittelua ajokortin saamisen jälkeen.

Opetuslupaopetusta voisi jatkossa antaa myös perheen ulkopuoliset henkilöt. Opetusohjelmaan tulisi myös yhteistyö autokoulun kanssa siten, että ennen opetuksen aloittamista oppilas ja opetuslupaopettaja osallistuvat opetukseen autokoulussa.

Uudistus nostaisi autokouluopetuksen hintoja noin 250 eurolla ja opetuslupaopetuksen noin 300–400 eurolla.

Ajokieltojärjestelmää ehdotetaan tehostettavaksi lisäämällä uusia rikkomuksia ajokieltoharkintaan. Jatkossa ajokieltoharkinnassa otettaisiin huomioon esimerkiksi turvalaitteiden käytön laiminlyönti.

Ajokorttiudistuksen yhteydessä täsmennetään myös ammattiliikenteen ammattipätevyyslakeja.

Teboil Kaakkurinhovi palvelee 24h

Aamiasbuffet
klo 05-10

Lounasbuffet
klo 10-16
3 eri ruokavaihtoehtoa

À la carte 24h
(klo 22-06
supistetusti)

Asiakaspaikkoja 234
(kesällä terassi n. 60 paikkaa)

Helppo sijainti 4-tien varressa!

Hyödynnä tilausajokuljettaja-
ja matkanjohtajaetusi:
maksuton ruokailu tai kahvitus
ryhmän mukana.

Rolls ja K-market 24h

Teboil Kaakkurinhovi 24h

Kaakkurinkulma 1, 90410 Oulu
puh. 020 470 8720

PLUSSA

Meiltä saat Plussaa

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

Kuin ilmestyskirjasta

Meiltä ne vaativat yhtä ja toista. Kaksi sammutinta. Laatikollinen pyöräkiiloja. Pian kai turvavyöt linja-auton vessaankin.

Vertailun vuoksi esimerkiksi paikallisesta liikenteestä.

Ylä-Tuulomasta kohti Murmanskia porhalsi venäläinen rahtimies kaurismäkeläisellä Scanialla kyydisään pyöröpaalikuorma kuin ilmestyskirjasta. Monellako liinalla kuorma on sidottu?

Kuvan otti Ari H. Heinonen

Muista kiinnittää turvavyö

Joskus olen antanut itselleni luvan miettiä turvavyön käyttöpakon perimmäistä tarkoitusta Suomessa. Onko se liikenneturvallisuuden parantaminen vai valtiolle pelkkä rahaneräyksen väline?

Meillä Suomessa pykälä merkitään lakikirjaan. Sen jälkeen poliisi sakottaa huonomuistisuudesta.

Norjassa tämä asia on hoidettu fiksumi tunteisiin vetoamalla. Tyylikkäämmät näkemäni liikennemerkit (muistutukset tärkeästä asiasta) todella parantavat liikenneturvallisutta.

Kuvan otti Ari H. Heinonen

Kukkolalle Inarin yrittäjäpalkinto

Ivalolaisen Kukkolan Tilausliikenne Oy:n toimitusjohtaja Tapani Kukkola sekä Merja Kukkola palkittiin Inarin kunnan vuoden 2010 yrittäjäpalkinnolla.

Vuonna 1998 tilausliikennetoiminnan Ylä-Lapin alueella käynnistänyt Tapani Kukkola aloitti yritystoiminnan jo yhdeksän vuotta aikaisemmin Inarin kunnan sairaankuljetusyrittäjänä.

Kukkolan Tilausliikenne Oy kuljettaa turisteja pääasiassa Ylä-Lapin alueella sekä Pohjois-Norjassa. Yrityksen oma matkatuotanto suuntautuu Venäjälle ja Viroon. Sairaankuljetus Tapani Kukkola AY vastaa Suomen suurimman kunnan sairaankuljetuksesta.

Charter Club -lehti kertoi Suomen pohjoisimman työnantajayrityksen sekä Tilausajokuljettajat ry:n yritysjäsenen toiminnasta numerossa 3 / 2010.

Inarin Vuoden 2010 yrittäjät Merja ja Tapani Kukkola

*Charter Club lehti toivottaa kaikille lukijoilleen ja yhteistyökumppaneille
Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2011*

**Suomen luotetuin
huoltoasema 2010 toivottaa
Hyvää Joulua Ja Onnea
Vuodelle 2011!**

www.abcasemat.fi www.noutopoyta.fi
24 h tai 6-24, myös pyhinä

Taukopaikka keskellä Suomea.

Hyvä kuljettaja, tuo ryhmäsi ystävällisen palvelun asemalle Kärämäen Neste Paanulinnaan – parhaaseen taukopaikkaan keskellä Suomea! Meiltä löytyy ruokavaihtoehtot kaikenkokoisille ryhmille isoon ja pieneen nälkään. Matkaeväät ja tuliaisit kätevästi Urjalan Makeistukusta!

**Tervetuloa syömään hyvin
isommallakin joukolla!**

Isommat
ryhmät:
soita varaus
045 123 8265

NESTE

Neste Kärämäki Paanulinna
Haapajärventie 1, puh. (08) 771 221, 045 123 8265
Avoinna ma–la 6–24, su 8–24, www.nestekarsamaki.fi